

Grupa Kapitałowa "FERRUM" S.A.

ROCZNE SKONSOLIDOWANE

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

ZA OKRES 12 MIESIĘCY

ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2017r.

Spis treści:

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	4
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	8
INFORMACJE DODATKOWE O PRZYJĘTYCH ZASADACH RACHUNKOWOŚCI ORAZ INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE	9
1. Informacje ogólne	9
2. Skład Zarządu "FERRUM" S.A. oraz Rady Nadzorczej "FERRUM" S.A.	10
3. Podstawa sporządzenia	11
4. Metody wyceny aktywów i pasywów sprawozdania z sytuacji finansowej, przychodów i kosztów	12
5. Opublikowane interpretacje zatwierdzone przez UE i zastosowane przez Grupę	19
6. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, ale nie zostały zastosowane przez Grupę	20
7. Korekty dotyczące sprawozdań lat poprzednich oraz zmiany prezentacji	23
8. Zarządzanie ryzykiem	23
9. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym	25
DODATKOWE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE	26
Nota 1 / Wartości niematerialne /	26
Nota 2a / Rzeczowe aktywa trwałe /	27
Nota 2b / Rzeczowe aktywa trwałe /	28
Nota 3 / Instrumenty finansowe /	28
Nota 4 / Nieruchomość inwestycyjna /	29
Nota 5 / Zapasy /	31
Nota 6 / Należności handlowe oraz pozostałe należności /	32
Nota 7 / Środki pieniężne i ich ekwiwalenty /	33
Nota 8 / Kapitał podstawowy oraz akcje własne /	33
Nota 9 / Rezerwy na zobowiązania /	35
Nota 9a / Rezerwy na świadczenia pracownicze /	35

Nota 10 / Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania /	37
Nota 11 / Pochodne instrumenty finansowe /	38
Nota 12 / Kredyty i pożyczki /	39
Nota 13 / Przychody ze sprzedaży /	42
Nota 13 a / Przychody ze sprzedaży – struktura geograficzna /	42
Nota 14 / Koszty według rodzaju /	43
Nota 15 / Pozostałe przychody operacyjne /	43
Nota 16 / Pozostałe koszty operacyjne /	43
Nota 17 / Przychody i koszty finansowe /	44
Nota 18 / Odroczony podatek dochodowy /	44
Nota 19 / Podatek dochodowy /	45
Nota 20 / Zysk/strata na jedną akcję /	46
Nota 21 / Nota objaśniająca do rachunku przepływów pieniężnych /	46
Nota 22 / Aktywa i zobowiązania warunkowe /	47
Nota 23 / Informacje o znaczących zdarzeniach jakie wystąpiły po dniu kończącym okres sprawozdawczy nie uwzględnionych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz rachunku zysków i strat /	48
Nota 24 / Transakcje z jednostkami powiązanymi /	48
Nota 25 / Dane dotyczące wynagrodzenia i pożyczki dla członków Zarządu i Rady Nadzorczej /	49
Nota 26 / Informacja o umowach zawartych z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych /	50
Nota 27 / Zatwierdzenie sprawozdania finansowego /	51
Nota 28 / Działalność zaniechana /	51
Nota 29 / Informacje dotyczące segmentów działalności /	51

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Nota   Stan na 31.12.2017 r.   Stan na 31.12.2016 r.

AKTYWA			
I. Aktywa trwałe		142 708	167 755
1. Aktywa niematerialne	1	3 286	4 449
2. Rzeczowe aktywa trwałe	2ab	99 580	104 084
3. Nieruchomości inwestycyjne	4	38 796	57 961
4. Inwestycje w jednostki stowarzyszone		-	-
5. Inne należności długoterminowe	6	1 046	1 261
II. Aktywa obrotowe		115 026	96 757
1. Zapasy	5	37 749	47 694
2. Należności z tytułu dostaw i usług	6	47 156	32 643
3. Pozostałe należności	6	24 394	12 321
4. Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	6	56	-
5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	7	5 671	4 099
Aktywa razem		257 734	264 512
PASywa			
I. Kapitał własny	8	1 557	48 502
1. Kapitał akcyjny		75 839	75 839
2. Akcje własne		-12 899	-12 899
3. Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej		10 449	10 449
4. Pozostały kapitał zapasowy		12 067	9 149
5. Kapitał rezerwowy		19 851	19 851
6. Kapitał z aktualizacji wyceny		2 548	2 548
7. Pozostały kapitał		-439	-351
8. Zyski zatrzymane oraz niepokryte straty		-105 859	-56 084
II. Zobowiązania długoterminowe		51 603	14 708
1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	18	2 208	4 998
2. Długoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	9a	3 714	3 835
3. Kredyty i pożyczki	12	41 386	-
4. Inne zobowiązania długoterminowe	10	798	1 268
5. Zobowiązania finansowe długoterminowe	10	3 497	4 607
III. Zobowiązania krótkoterminowe		204 574	201 302
1. Krótkoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	9a	1 354	1 280
2. Krótkoterminowe rezerwy na zobowiązania	9	2 445	111
3. Kredyty i pożyczki	12	101 712	68 970
4. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	10	79 779	67 442
5. Pozostałe zobowiązania	10	16 858	18 518
6. Pochodne instrumenty finansowe	11	-	31
7. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	10	-	19
8. Zobowiązania finansowe krótkoterminowe	10	2 426	44 931
Pasywa razem		257 734	264 512

Noty przedstawione na stronach 9-51 stanowią integralną część niniejszego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Katowice, 25.04.2018 r.

Sporządził

Zarząd

Główny Księgowy

Barbara Sterkowicz

Prezes Zarządu
Dyrektor Zarządzający

Krzysztof Kasprzycki

Wiceprezes Zarządu
Dyrektor ds. Handlu

Włodzimierz Kasztalski

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

		Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2017r.	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2016r.
	Nota		
Działalność kontynuowana			
I. Przychody ze sprzedaży	13	305 757	308 834
1. Przychody ze sprzedaży produktów	13	275 139	291 999
2. Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	13	30 618	16 835
II. Koszt własny sprzedaży	14	298 439	277 509
1. Koszt własny sprzedanych produktów	14	267 783	263 137
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	14	30 656	14 372
III. Zysk brutto ze sprzedaży		7 318	31 325
IV. Pozostałe przychody operacyjne	15	3 743	5 423
V. Koszty sprzedaży	14	5 442	4 960
VI. Koszty ogólnego zarządu	14	20 492	21 155
VII. Pozostałe koszty operacyjne	16	26 948	4 228
VIII. Zysk (strata) z działalności operacyjnej		-41 821	6 405
IX. Przychody finansowe	17	1 268	1 899
X. Koszty finansowe	17	8 371	6 431
XI. Zysk (strata) przed opodatkowaniem		-48 924	1 873
XII. Podatek dochodowy	18,19	-2 067	1 093
- podatek bieżący		702	135
- podatek odroczony	18,19	-2 769	958
XIII. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		-46 857	780
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	20	23 156 866	23 156 866
Zysk(strata) na jedną akcję zwykłą	20	-2,02	0,03
Podstawowy/rozwodniony (w PLN)			
Zysk(strata) netto z działalności kontynuowanej przypadające:			
Właścicielom podmiotu dominującego		-46 857	780
Udziałowcom niekontrolującym		-	-

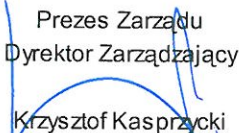
Noty przedstawione na stronach 9-51 stanowią integralną część niniejszego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

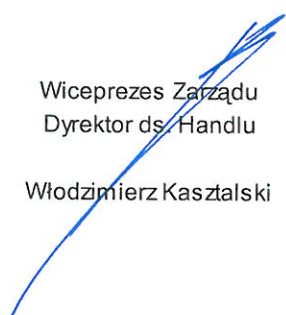
Katowice, 25.04.2018 r.

Sporządził

Zarząd

Główny Księgowy

Barbara Sterkowicz

Prezes Zarządu
Dyrektor Zarządzający

Krzysztof Kasprzycki

Wiceprezes Zarządu
Dyrektor ds. Handlu

Włodzimierz Kaszałski

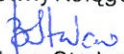
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2017 r.	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2016 r.
I Zysk (strata) netto	-46 857	780
II Inne całkowite dochody podlegające przekwalifikowaniu w wynik finansowy	-	-
III Inne całkowite dochody nie podlegające przekwalifikowaniu w wynik finansowy	-88	-271
1 Inne całkowite dochody przed opodatkowaniem		
- Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych	-109	-334
2 Podatek dochodowy od składników innych całkowitych dochodów ogółem	-21	-63
3 Razem inne całkowite dochody po opodatkowaniu	-88	-271
IV Całkowite dochody po opodatkowaniu ogółem	-46 945	509
Całkowite dochody ogółem przypadające: Właścicielom podmiotu dominującego Udziałowcom niekontrolującym	-46 945	509

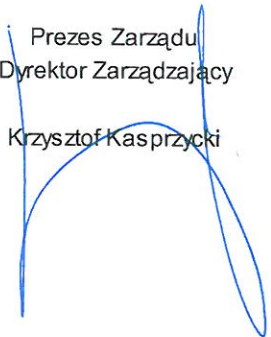
Noty przedstawione na stronach 9-51 stanowią integralną część niniejszego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

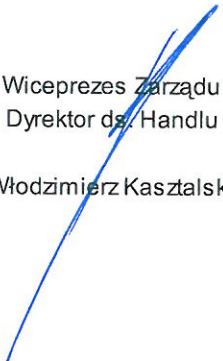
Katowice, 25.04.2018 r.

Sporządził

Główny Księgowy

Barbara Sterkowicz

Zarząd

Prezes Zarządu
Dyrektor Zarządzający

Krzysztof Kasprzycki

Wiceprezes Zarządu
Dyrektor ds. Handlu

Włodzimierz Kasztalski

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał akcyjny	Akcje własne	Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostały kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Pozostały kapitał	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Za okres 01.01.-31.12.2016 r.									
Stan na 1 stycznia 2016 r.	75 839	-12 899	65 051	2 548	9 149	19 851	-80	-111 466	47 993
Zysk/strata netto za rok 2016r.								780	780
Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych							-334	-	-334
Podatek dochodowy odroczony z tyt. przeszacowania świadczeń pracowniczych							63	-	63
Pokrycie straty za 2015 r.			-54 602					54 602	
Razem całkowite dochody za 2016 r.	0	0	-54 602	0	0	0	-271	55 382	509
Stan na 31 grudnia 2016 r.	75 839	-12 899	10 449	2 548	9 149	19 851	-351	-56 084	48 502
Za okres 01.01.-31.12.2017 r.									
Stan na 1 stycznia 2017 r.	75 839	-12 899	10 449	2 548	9 149	19 851	-351	-56 084	48 502
Zysk/strata netto za rok 2017r.								-46 857	-46 857
Przeszacowanie zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych							-109	-	-109
Podatek dochodowy odroczony z tyt. przeszacowania świadczeń pracowniczych							21	-	21
Podział zysku za 2016 r.					2 918			-2 918	
Razem całkowite dochody za 2017 r.	0	0	0	0	2 918	0	-88	-49 775	-46 945
Stan na 31 grudnia 2017 r.	75 839	-12 899	10 449	2 548	12 067	19 851	-439	-105 859	1 557

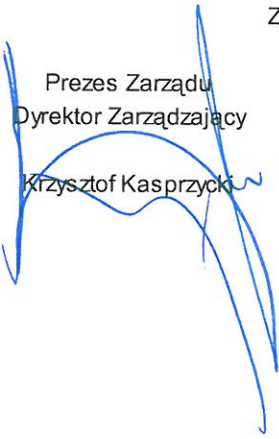
Noty przedstawione na stronach 9-51 stanowią integralną część niniejszego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

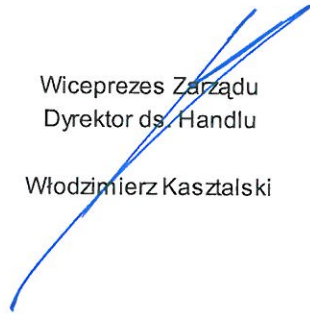
Katowice, 25.04.2018 r.

Sporządził

Główny Księgowy

Barbara Sterkowicz

Zarząd

Prezes Zarządu
Dyrektor Zarządzający

Krzysztof Kasprzycki

Wiceprezes Zarządu
Dyrektor ds. Handlu

Włodzimierz Kasztalski

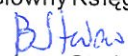
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2017 r.	Kwota za okres od 01.01 do 31.12.2016 r.
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Zysk (strata) brutto	-48 924	1 873
II. Korekty razem	25 928	15 930
1. Amortyzacja	13 087	13 169
2. Odsetki z działalności inwestycyjnej	-647	-
3. Odsetki i udziały w zyskach	3 573	4 148
4. (Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	600	-43
5. Zmiana stanu rezerw	2 285	561
6. Zmiana stanu zapasów	9 945	-7 234
7. Zmiana stanu należności	-27 534	912
8. Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem pożyczek i kredytów	6 266	4 809
9. Podatek dochodowy zapłacony	-776	-106
10. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-	-
11. Rozliczenie instrumentów pochodnych	-31	-268
12. Inne korekty – wycena nieruchomości inwestycyjnej	19 160	-18
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II) – metoda pośrednia	-22 996	17 803
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Wpływy	2 727	1 967
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	265	130
2. Wpływ aktywów finansowych z tyt. spłaconych pożyczek z pozostałych jednostek	2 457	1 837
3. Inne wpływy inwestycyjne – rozliczenie zakupu środków trwałych	5	-
II. Wydatki	3 170	6 697
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	3 170	6 697
2. Wydatki na aktywa finansowe, w tym	-	-
- w jednostkach powiązanych	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-443	-4 730
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I. Wpływy	57 319	18 927
1. Sprzedaż akcji własnych	-	-
2. Kredyty i pożyczki	57 319	18 927
II. Wydatki	32 308	33 672
1. Spłaty kredytów i pożyczek	25 774	24 787
2. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	4 158	4 737
3. Odsetki	2 376	4 148
4. Nabycie udziałów (akcji) własnych	-	-
5. Inne wydatki finansowe	-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	25 011	-14 745
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	1 572	-1 672
E. Zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	1 572	-1 672
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-	-
F. Środki pieniężne na początek okresu	4 099	5 771
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D)	5 671	4 099

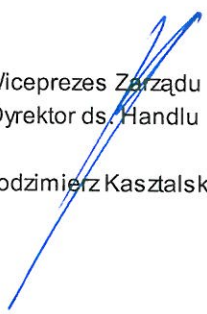
Noty przedstawione na stronach 9-51 stanowią integralną część niniejszego rocznego sprawozdania
Katowice, 25.04.2018 r.

Sporządził

Zarząd

Główny Księgowy

Barbara Sterkowicz

Prezes Zarządu
Dyrektor Zarządzający

Krzysztof Kasprzycki

Wiceprezes Zarządu
Dyrektor ds. Handlu

Włodzimierz Kasztalski

INFORMACJE DODATKOWE O PRZYJĘTYCH ZASADACH RACHUNKOWOŚCI ORAZ INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Podstawowe informacje o podmiocie sporządzającym skonsolidowane sprawozdanie finansowe: "FERRUM" S.A. jest spółką akcyjną notowaną na Giełdzie Papierów Wartościowych w Polsce.

"FERRUM" Spółka Akcyjna (do 24.01.2005r. "Huta Ferrum" S.A.)

ul. Porcelanowa, nr 11, kod 40-246, poczta Katowice, jest zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Katowicach Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem **KRS: 0000063239**,

- **PKD: 2420Z** Produkcja rur, przewodów, kształtowników zamkniętych i łączników ze stali.

- **sektor** wg klasyfikacji GPW w Warszawie: **przemysł metalowy**,

Spółka została utworzona w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego Huta „Ferrum” w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w oparciu o art.7 ustawy o Narodowych Funduszach Inwestycyjnych, w dniu 8 marca 1995r. na czas nieokreślony.

"FERRUM" S.A. jest jednostką dominującą. W skład grupy kapitałowej wchodzi następujące spółki:

- "FERRUM" S.A. - jednostka dominująca wyższego szczebla,
- ZKS FERRUM S.A. – jednostka zależna bezpośrednio kontrolowana przez jednostkę dominującą,
- FERRUM Marketing Sp. z o.o. – jednostka zależna bezpośrednio kontrolowana przez jednostkę dominującą,
- Walcownia Rur FERRUM Sp. z o.o. w likwidacji-jednostka zależna od FERRUM S.A.

W dniu 23 stycznia 2017 roku Spółka ZKS FERRUM S.A. sprzedała do Ferrum S.A. 100% udziałów w Walcowni Blach Grubych Batory Sp. z o.o.

Jednostka dominująca posiada 100% akcji/udziałów w jednostkach zależnych.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według stanu na 31 grudnia 2017 roku obejmuje okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2017 roku oraz dane porównywalne według stanu na 31 grudnia 2016 roku oraz za okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2016 roku.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień 31 grudnia 2017 roku w Jednostce dominującej skumulowana strata netto za bieżący rok oraz straty z lat ubiegłych przekraczają sumę kapitałów zapasowego i rezerwowego oraz jedną trzecią kapitału zakładowego, co zgodnie z art. 397 Kodeksu spółek handlowych powoduje konieczność zwołania walnego zgromadzenia przez zarząd celem podjęcia uchwały, co do dalszego istnienia Spółki. Zdaniem Zarządu, pomimo spełnienia art. 397 Kodeksu spółek handlowych, nie istnieje znaczące ryzyko zagrożenia kontynuowania działalności.

Zarząd Ferrum S.A. w dniu 31 sierpnia 2017 roku zawarł porozumienie z MW Asset Managment Sp. z o.o., Funduszem Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZAN, Mezzanine FIZAN oraz kontrolowaną przez Fundusz spółką celową Watchet Sp. z o.o. w sprawie restrukturyzacji określonych zobowiązań. Porozumienie stanowiło istotny krok w realizacji działań w zakresie poprawy sytuacji finansowo-operacyjnej Spółki, mających na celu przede wszystkim pozyskanie finansowania zewnętrznego na uregulowanie potrzeb operacyjnych i spłatę zobowiązań publiczno-prawnych, konwersję zadłużenia finansowego na akcje Spółki i tym samym ostateczną restrukturyzację zadłużenia finansowego, uwolnienie zabezpieczeń na majątku Spółki, który zostanie wykorzystany przy pozyskaniu finansowania bankowego na warunkach rynkowych oraz nawiązanie współpracy z bankiem finansującym bieżącą działalność operacyjną, ratalną spłatę zadłużenia z tytułu dostaw towarów i usług oraz finansowanie planów rozwojowych.

Jako realizację jednego z punktu Porozumienia Bank Millenium dokonał w październiku 2017 roku przelewu przysługujących Bankowi wierzytelności pieniężnych z tytułu umów kredytowych na rzecz Funduszu Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZAN.

W ramach zawarcia porozumienia dotyczącego restrukturyzacji określonych zobowiązań Ferrum S.A. Zarząd jednostki przedstawił wierzycielom propozycje układowe dotyczące części zobowiązań Spółki, których restrukturyzacja ma zasadniczy wpływ na przyszłą sytuację.

W dniu 29 grudnia 2017 roku Sąd zatwierdził układ częściowy przyjęty przez wierzycieli Ferrum. Układem częściowym zostały objęte wierzytelności powstałe z tytułu finansowania działalności Spółki w formie udzielonych kredytów i pożyczek przysługujące wierzycielom w kwotach: Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych w Warszawie ok. 29 mln zł, Mezzanine Fundusz Inwestycyjny Zamkniętych Aktywów Niepublicznych w Warszawie ok. 25 mln zł oraz Watchet Sp. z o.o. w Warszawie należność ok. 72,8 mln zł.

W styczniu 2018 roku prawomocnie zatwierdzony układ zastąpił wymagane odrębnymi przepisami prawa czynności związane z podwyższeniem kapitału zakładowego oraz objęciem akcji. Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego została opublikowana w lutym 2018 r. Kapitał zakładowy Spółki został podwyższony z kwoty 75 838 648,68 zł do kwoty 178 946 488,65 zł o kwotę 103 107 839,97 zł w wyniku konwersji łącznie 33 368 233 akcji serii F objętych przez wierzycieli Spółki zgodnie z zatwierdzonym układem.

Wśród istotnych czynników i zdarzeń mających wpływ na ujemne wyniki Spółki należy wymienić:

- niższe marże na poziomie wyniku brutto ze sprzedaży,
- brak pozyskania finansowania zewnętrznego stwarzającego problem z możliwością zakupu taśmy walcowanej na gorąco jako podstawowego materiału wsadowego,
- przeszacowanie wartości nieruchomości inwestycyjnej.

W celu przygotowania struktur Spółki do oczekiwanego, dalszego wzrostu zamówień na wyroby i usługi oferowane przez FERRUM S.A. została zawarta umowa inwestycyjna, która określa zasady współpracy przy realizacji projektu inwestycyjnego polegającego na zakupie i uruchomieniu linii do produkcji rur spiralnie spawanych. Planowana inwestycja umożliwi pozyskanie dodatkowych zdolności produkcyjnych ok. 120.000 ton, dywersyfikację produktową, dopasowanie oferty do potrzeb rynkowych i wprowadzi Spółkę na pozycję wiodącego producenta rur spiralnie spawanych spełniającego najwyższe normy technologiczne.

Zwiększenie mocy produkcyjnych połączone z polepszeniem uzyskiwanych marż umocni pozycję finansową Spółki, co powinno przełożyć się na zdolność Spółki do wywiązywania się z zobowiązań wobec wierzycieli.

W ramach pozyskania nowego finansowania działalności Zarząd Ferrum S.A. zawarł w dniu 21 lutego 2018 roku umowę pożyczki w kwocie 10,2 mln zł, która została przeznaczona na zasilenie kapitału obrotowego. Aktualnie trwają dalsze rozmowy z bankami w celu nawiązania współpracy i pozyskania dodatkowego finansowania na potrzeby sfinansowania nowych inwestycji.

Zdaniem Zarządu przedstawiony powyżej zarys planu działań restrukturyzacyjnych zapewni Grupie stabilizację sytuacji finansowej zarówno w perspektywie krótko, jak i długoterminowej oraz rozwiąże problem zaległości płatniczych Grupy wobec kontrahentów handlowych przy jednoczesnym zapewnieniu stabilności relacji Spółki z dostawcami.

Biorąc pod uwagę powyższe Zarząd Jednostki Dominującej postanowił sporządzić sprawozdanie finansowe przyjmując zasadę kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości w niezmnieszonej istotnie zakresie. Sprawozdanie finansowe nie uwzględnia korekt wyceny aktywów i zobowiązań, które byłyby konieczne, gdyby Grupa nie była w stanie kontynuować działalności.

2. Skład Zarządu "FERRUM" S.A. oraz Rady Nadzorczej "FERRUM" S.A.

Skład Zarządu „FERRUM” S.A. na 31 grudnia 2017 był następujący:

- Krzysztof Kasprzycki	- Prezes Zarządu
- Włodzimierz Kasztalski	- Wiceprezes Zarządu
- Grzegorz Kowalik	- Wiceprezes Zarządu

Skład Rady Nadzorczej "FERRUM" S.A. na 31 grudnia 2017 był następujący :

- Tomasz Ślęzak	- Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Marcin Mosz	- Z-ca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- Martyna Goncerz-Dachowska	- Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Sławomir Bajor	- Członek Rady Nadzorczej,
- Andrzej Kasperek	- Członek Rady Nadzorczej,
- Tomasz Plaskura	- Członek Rady Nadzorczej,
- Mariusz Miroślawski	- Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 8 marca 2017 roku rezygnację z funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej złożył Pan Bogusław Leśnodorski.

W dniu 16 marca 2017 roku Rada Nadzorcza Spółki odwołała Pana Konrada Mitterskiego z funkcji Prezesa Zarządu Ferrum S.A.

W dniu 13 kwietnia 2017 roku Rada Nadzorcza powierzyła Panu Krzysztofowi Kasprzyckiemu funkcję Prezesa Zarządu Ferrum S.A..

W dniu 13 kwietnia 2017 roku Rada Nadzorcza powołała z dniem 24 kwietnia 2017 roku Pana Grzegorza Kowalik do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych i Restrukturyzacji Ferrum S.A.

W dniu 30 czerwca 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie FERRUM S.A. powołało do składu Rady Nadzorczej Spółki Pana Andrzeja Kasperek.

W dniu 19 marca 2018 roku Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych i Restrukturyzacji Pan Grzegorz Kowalik złożył rezygnację.

3. Podstawa sporządzenia

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej "FERRUM" S.A. zostało sporządzone według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz związanych z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE).

Sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z zasadą kosztu historycznego za wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnej i instrumentów pochodnych, które są wycenione w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego zgodnie z określoną poniżej polityką rachunkowości.

Sprawozdanie finansowe przedstawia rzetelnie sytuację finansową jednostki, efektywność finansową i przepływy pieniężne.

Za wartość godziwą uznaje się cenę, którą można uzyskać przy sprzedaży składnika aktywów lub zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w zwyczajowej transakcji w głównym (lub najkorzystniejszym) rynku w dniu wyceny i na obecnych warunkach rynkowych, niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna czy oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania, jednostka bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku podejmują te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Wartość godziwą dla celów wyceny i / lub ujawniania informacji w sprawozdaniu finansowym jednostki ustala się na w/w podstawie, z wyjątkiem transakcji płatności w formie akcji, które są objęte zakresem MSSF 2, transakcji leasingowych, które są objęte zakresem MSR 17 jak i wycen, które mają pewne podobieństwa do wartości godziwej, ale nie są wartościami godziwymi takie jak cena sprzedaży netto zgodnie z MSR 2 czy wartość użytkowa zgodnie z MSR 36.

Ponadto, dla celów sprawozdawczości finansowej, wyceny w wartości godziwej są skategoryzowane według trzech poziomów w zależności od stopnia, w jakim dane wsadowe do pomiarów wartości godziwej są obserwowalne i od znaczenia danych wsadowych do wyceny w wartości godziwej jako całości. Poziomy te kształtują się w następujący sposób:

- Poziom 1: danymi wsadowymi są ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których jednostka ma dostęp w dniu wyceny.
- Poziom 2: danymi wsadowymi są dane inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla składnika aktywów lub zobowiązań, bezpośrednio lub pośrednio.
- Poziom 3: danymi wsadowymi są nieobserwowalne dane do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań.

Sporządzenie rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu jednostki dominującej osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach uznawanych za racjonalne w danych okolicznościach i stanowią podstawę do określenia wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, które nie wynikają bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczne wartości mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujmowana w okresie, w którym dokonano zmiany lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego jak i okresów przyszłych.

Osądy oraz szacunki dokonywane przez Zarząd jednostki dominującej, które mają istotny wpływ na sprawozdanie finansowe, zostały przedstawione w notach dodatkowych informacji objaśniających.

Przy sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego dokonano szacunków księgowych i założeń w szczególności przy określeniu kosztów amortyzacji środków trwałych i aktywów niematerialnych, wyceny zapasów, wyceny należności oraz nieruchomości inwestycyjnych, określenia wartości rezerw oraz wyceny aktywów i rezerwy z tyt. podatku odroczonego. Przyjęte założenia i szacunki księgowe mogą ulec zmianie w przyszłości, co może mieć istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy w przyszłych okresach.

Przyjęte założenia zostały opisane w punkcie 4 sprawozdania.

4. Metody wyceny aktywów i pasywów sprawozdania z sytuacji finansowej, przychodów i kosztów

Konsolidacja

Jednostki zależne to wszelkie jednostki w odniesieniu, do których Grupa ma prawo sprawowania kontroli.

Definicja kontroli zgodnie z MSSF 10 obejmuje trzy elementy:

1. władze nad podmiotem inwestycji (jednostką zależną),
2. ekspozycję lub prawo do zmiennych zwrotów wypracowanych w wyniku zaangażowania w dany podmiot inwestycji,
3. zdolność do sprawowania władzy inwestora w celu wpłynięcia na wysokość zwrotów wypracowanych przez podmiot inwestycji.

Wymienione elementy powinny być spełnione łącznie.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Eliminowane są przychody i koszty, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy. Eliminacji podlegają również niezrealizowane straty. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały dostosowane do zasad rachunkowości stosowanych przez Grupę.

Transakcje i salda w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji lub wyceny, jeżeli pozycje podlegają przeszacowaniu. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat.

Zyski i straty na różnicach kursowych dotyczące działalności operacyjnej prezentowane są w rachunku zysków i strat w pozycji przychody/koszty operacyjne, natomiast dotyczące działalności finansowej w pozycji przychody/koszty finansowe.

Pozycje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą funkcjonalną jednostki dominującej i jednostek zależnych jak również walutą prezentacji Grupy.

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów oraz rachunku zysków i strat przelicza się na EURO z uwzględnieniem następujących kursów:

1) kursu obowiązującego na ostatni dzień każdego okresu

- 31.12.2016r. - kurs ogłoszony przez NBP - tabela 252/A/NBP/2016 z dnia 31.12.2016 tj. 4,4240 zł

- 31.12.2017r. - kurs ogłoszony przez NBP - tabela 251/A/NBP/2017 z dnia 29.12.2017 tj. 4,1709 zł

2) kursu średniego w każdym okresie, obliczonego jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie:

2016r. – 4,3757 zł

2017r. – 4,2447 zł

Do przeliczenia poszczególnych pozycji bilansu przyjęto kurs obowiązujący na ostatni dzień każdego okresu, czyli na dzień 31.12.2016 roku - 1 EUR = 4,4240 PLN, na 31.12.2017 roku - 1 EUR = 4,1709 PLN.

Do przeliczenia poszczególnych pozycji rachunku zysków i strat przyjęto kurs średni w okresie (średnią arytmetyczną kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca), czyli za 12 miesięcy 2016 r. - 1EUR=4,3757 PLN, a za 12 miesięcy 2017 r. - 1EUR=4,2447 PLN.

Do przeliczenia poszczególnych pozycji rachunku przepływu środków pieniężnych przyjęto kurs średni w okresie (średnią arytmetyczną kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca), czyli za 12 miesięcy 2016 r. - 1EUR= 4,3757 PLN, a za 12 miesięcy 2017 r. - 1EUR=4,2447 PLN.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne ujmuje się początkowo w księgach według cen ich nabycia lub poniesionych na nie kosztów wytworzenia.

Stosowane roczne stawki amortyzacyjne dla wartości niematerialnych są następujące:

- prawo wieczystego użytkowania gruntu – 99 lat ,
- koszty prac rozwojowych w ciągu – 10 lat,
- licencje, prawa autorskie i oprogramowanie komputerowe w ciągu - 2 lat,
- pozostałych wartości niematerialnych w ciągu - 5 lat

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej wartości niematerialne wykazywane są w wartości netto, to znaczy w wartości początkowej pomniejszonej o dokonane odpisy amortyzacyjne.

Nakłady na nabycie prawa wieczystego użytkowania gruntu są prezentowane w pozycji wartości niematerialne w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i są pomniejszane o dokonane odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów otrzymane na mocy decyzji administracyjnej jest ujmowane wyłącznie w pozycjach pozabilansowych w wartości wynikających z wyceny będącej podstawą do naliczenia opłat za wieczyste użytkowanie i nie podlega amortyzacji.

Za wyjątkiem kosztów prac rozwojowych wszystkie wartości niematerialne wytworzone przez Grupę nie podlegają aktywowaniu i ujmowane są w zysku i stracie okresu, w którym dotyczące ich koszty zostały poniesione. Wartość niematerialną powstałą w wyniku prac rozwojowych ujmuje się wtedy i tylko wtedy, gdy Grupa posiada dokumentację potwierdzającą:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych oraz jego użytkowania lub sprzedaży,
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne,
- dostępność stosownych środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Aby ocenić, czy składnik wartości niematerialnych wytworzony przez Grupę spełnia kryteria dotyczące ujmowania, dzieli się proces powstawania aktywów na:

- etap prac badawczych; oraz
- etap prac rozwojowych.

Nie ujmuje się żadnego składnika wartości niematerialnych, powstałego w wyniku prac badawczych z uwagi na fakt, iż Grupa nie jest w stanie udowodnić istnienia składnika wartości niematerialnych, który będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne. Nakłady poniesione na prace badawcze ujmuje się w kosztach w momencie ich poniesienia.

Koszty prac rozwojowych są sumą nakładów poniesionych od dnia, w którym po raz pierwszy dany składnik wartości niematerialnych spełni ww. kryteria dotyczące ujmowania pozycji. Koszty te obejmują wszystkie nakłady, które mogą być bezpośrednio przyporządkowane czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez Zarząd.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe ujmowane są w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia. Na moment początkowego ujęcia środków trwałych ujmowane są przewidywane koszty ich demontażu, usunięcia

i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje i których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania. Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów.

Specjalistyczne znaczące części zamienne, których wykorzystania oczekuje się przez czas dłuższy niż jeden rok ujmują się jako rzeczowe aktywa trwałe. Podobnie ujmują się te części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem, które mogą być wykorzystywane jedynie dla poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem wykazuje się jako zapasy i ujmują w wyniku w momencie ich wykorzystywania.

Amortyzację rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzację zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej na skutek likwidacji, sprzedaży, bądź wycofania z użytkowania.

Na dzień gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania ustalane są okres lub stawka i metoda jego amortyzacji oraz wartość końcowa.

Aktywa amortyzowane są poddawane przeglądowi pod kątem utraty wartości, jeżeli zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazują, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości wykazuje się w wysokości, o którą wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna stanowi wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Dla potrzeb oceny utraty wartości aktywa grupuje się na najniższym poziomie, dla którego występują możliwe do zidentyfikowania przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

Niefinansowe aktywa, w odniesieniu do których uprzednio stwierdzono utratę wartości, ocenia się na każdy dzień bilansowy pod kątem występowania przesłanek wskazujących na możliwość odwrócenia dokonanego odpisu.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej, środki trwałe wykazane są w wartości netto, to znaczy w wartości początkowej pomniejszonej

o dotychczas dokonane odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartość końcową oraz okres użytkowania składnika aktywów weryfikuje się co najmniej na koniec każdego roku finansowego.

Przykładowe okresy użytkowania są następujące:

--budynki	25 – 40 lat
-obiekty inżynierii lądowej	10 – 20 lat
-urządzenia techniczne i maszyny	3 – 50 lat
-środki transportu	3 - 16 lat
-komputery i instalacje komputerowe	3 lata

Zarządy Spółek dokonuje weryfikacji okresów ekonomicznej użyteczności aktywów trwałych podlegających amortyzacji. Na dzień bilansowy okresy użyteczności aktywów przyjęte przez Grupę dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez aktywa w przyszłości.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomość inwestycyjna to nieruchomość (grunt, budynek lub część budynku albo oba te elementy), które Grupa traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na spodziewany przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści, przy czym nieruchomość taka nie jest:

- wykorzystywana w produkcji, dostawach towarów, świadczeniu usług lub czynnościach administracyjnych ani też

- przeznaczona do sprzedaży w ramach zwykłej działalności.

Do wyceny nieruchomości inwestycyjnej Grupa stosuje model wartości godziwej. Oznacza to, że wartość godziwa nieruchomości to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji między uczestnikami rynku przeprowadzonej na zwykłych warunkach na dzień wyceny.

Szacunek wartości godziwej przeprowadza się na koniec roku, chyba, że w trakcie okresu zaistnieją zdarzenia lub okoliczności wskazujące na możliwość istotnej zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej.

Zysk lub strata wynikająca ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnej wpływa na zysk lub stratę netto w okresie, w którym nastąpiła zmiana.

Zapasy

Zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego która z kwot jest niższa.

Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Produkty gotowe oraz produkcję w toku wycenia się według rzeczywistego kosztu wytworzenia, na który składają się koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnione części kosztów pośrednich związanych z wytworzeniem danych produktów i produkcji w toku.

Rozchód wyrobów gotowych dokonuje się według cen przeciętnych tj. w wysokości średniej ważonej rzeczywistego kosztu wytworzenia stanu produktów na początek okresu sprawozdawczego i ich przychodów z produkcji w ciągu tego okresu.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej zapasy są wykazywane w wartości netto, to jest po pomniejszeniu o utworzone na nie odpisy aktualizujące.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia zapasów mogą nie być możliwe do odzyskania, jeżeli zapasy zostały uszkodzone, utraciły całkowicie lub częściowo swoją przydatność lub jeśli spadły ceny sprzedaży. Brak możliwości odzyskania ceny nabycia lub kosztu wytworzenia zapasów może także wynikać ze wzrostu szacowanych kosztów przygotowania sprzedaży lub szacowanych kosztów niezbędnych do doprowadzenia sprzedaży do skutku. W takiej sytuacji Grupa dokonuje odpisów aktualizujących na poziomie wartości netto możliwej do uzyskania.

Ponadto Grupa przyjmuje odpis aktualizujący w wysokości 50% dla zapasów zalegających od 1 do 2 lat oraz 75% dla zalegających powyżej 2 lat.

Instrumenty finansowe

1) Aktywa finansowe

Pożyczki i należności handlowe

Pożyczki i należności handlowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej, a następnie wycenia się je według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, pomniejszając je przy tym o odpis z tytułu utraty wartości.

Grupa tworzy odpisy z tytułu utraty wartości należności handlowych, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności. Przestankami wskazującymi, że należności handlowe utraciły wartość są np. poważne problemy finansowe dłużnika, prawdopodobieństwo, że dłużnik ogłosi bankructwo lub będzie podmiotem finansowej reorganizacji oraz istotne opóźnienia w spłatach.

Ocena pod kątem utraty wartości należności następuje w drodze przeglądu sald poszczególnych kontrahentów, bądź też grupy kontrahentów w przypadku, gdy pojedyncze salda kontrahentów nie są istotne, a grupa kontrahentów charakteryzuje się podobnym ryzykiem kredytowym.

Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych, natomiast odpisy dotyczące pożyczek do pozostałych kosztów finansowych.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kategoria ta obejmuje aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie. Kategoria ta obejmuje również instrumenty pochodne, o ile nie są przedmiotem rachunkowości zabezpieczeń. Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych lub trwałych w zależności od przewidywanego okresu rozliczenia instrumentu.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są początkowo ujmowane w wartości godziwej, natomiast koszty transakcyjne stanowią koszt okresu.

Wycena na dzień bilansowy ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Powyższe zasady rachunkowości dotyczą także zobowiązań finansowych wyrażonych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to niestanowiące instrumentów pochodnych instrumenty finansowe przeznaczone do tej kategorii albo niezaliczone do żadnej z pozostałych. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Zarząd nie zamierza ich zbyć w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży ujmują się w pozostałych całkowitych dochodach, z wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości różnic kursowych, do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, kiedy skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w pozostałych całkowitych dochodach ujmują się w wyniku finansowym.

Środki pieniężne

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o wysokim stopniu płynności o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy. Kredyty w rachunku bieżącym są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako składnik krótkoterminowych kredytów i pożyczek w ramach zobowiązań krótkoterminowych.

2) Zobowiązania finansowe

Zobowiązania handlowe

Zobowiązania handlowe w początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, zaś w okresie późniejszym wykazuje się je według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), stosując metodę efektywnej stopy procentowej.

Kredyty i pożyczki

Kredyty i pożyczki ujmują się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Kredyty i pożyczki są następnie wykazywane według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne), a wartością wykupu ujmują się metodą efektywnej stopy procentowej w zysku lub stracie przez okres obowiązywania odnośnych umów.

Opłaty zapłacone z tytułu udostępnienia kredytu ujmują się jako koszty transakcyjne kredytu w takim zakresie, w jakim jest prawdopodobne, że kredyt zostanie wykorzystany w całości lub w części. W tym przypadku opłaty odracza się do czasu wykorzystania kredytu. W takim zakresie, w jakim brak jest dowodów na prawdopodobieństwo wykorzystania całości lub części kredytu, opłata jest kapitalizowana jako zaliczka na poczet usług w zakresie płynności i amortyzowana w okresie kredytowania, do którego się odnosi.

Zobowiązania długoterminowe

Zobowiązania długoterminowe w początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne, zaś w okresie późniejszym wykazuje się je według zamortyzowanego kosztu, stosując metodę efektywnej stopy procentowej.

Leasing

Umowa leasingowa zaliczana jest do leasingu finansowego, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków z tytułu posiadania przedmiotu leasingu.

Umowy leasingu inne niż leasing finansowy klasyfikowane są jako leasing operacyjny.

To, czy dana umowa leasingowa jest leasingiem finansowym, czy też leasingiem operacyjnym zależy od treści ekonomicznej transakcji, a nie od formy umowy.

Rozpoczęcie okresu leasingu jest to data, od której leasingobiorcy przysługuje prawo do korzystania z przedmiotu leasingu. Jest to data początkowego ujmowania leasingu (tj. ujęcia aktywów, zobowiązań, przychodów lub kosztów z tytułu leasingu).

Przy obliczaniu wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, stopą dyskontową jest stopa procentowa leasingu, jeżeli możliwe jest jej ustalenie. W przeciwnym razie stosuje się krańcową stopę procentową leasingobiorcy. Wszelkie początkowe koszty bezpośrednie leasingobiorcy zwiększają kwotę wykazywaną jako składnik aktywów.

Minimalne opłaty leasingowe zostają rozdzielone pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania. Koszty finansowe są rozliczane na poszczególne okresy objęte okresem leasingu, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania. Warunkowe opłaty leasingowe są księgowane jako koszty w okresach, w których je poniesiono.

Leasing finansowy powoduje naliczanie amortyzacji aktywów podlegających amortyzacji, a także kosztów finansowych w każdym z okresów obrotowych.

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane jako koszty metodą liniową przez okres leasingu chyba, że zastosowanie innej systematycznej metody lepiej odzwierciedla sposób rozłożenia w czasie korzyści czerpanych przez Grupę.

Aktywa i rezerwy na odroczony podatek dochodowy od osób prawnych

Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek ujmuje się w zysku lub stracie.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego danego roku obrotowego i wykazywane jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej zostanie zapłacone.

Dochód do opodatkowania (strata podatkowa) to dochód (strata) za dany okres, ustalony zgodnie z zasadami ustanowionymi przez władze podatkowe, na podstawie których podatek dochodowy podlega zapłacie (zwrotowi).

Obciążenie podatkowe (przychód podatkowy) jest to łączna kwota bieżącego i odroczonego podatku, uwzględniona przy ustalaniu zysku lub straty za dany okres.

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikającego z różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową ujmowane jest w pełnej wysokości, metodą bilansową.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych oraz strat podatkowych.

Jeżeli jednak odroczony podatek dochodowy powstał z tytułu początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązania w ramach transakcji innej niż połączenie jednostek gospodarczych, która nie wpływa ani na wynik finansowy, ani na dochód podatkowy (stratę podatkową), nie wykazuje się go.

Prawdopodobieństwo rozliczenia składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na zatwierdzonych budżetach Spółki. Jeżeli prognozowane wyniki finansowe wskazują, że Spółka osiągnie dochód do opodatkowania, aktywa na podatek odroczony ujmowane są w pełnej wysokości.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy stawek podatkowych, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tego tytułu.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie, jeżeli występuje możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do dokonania kompensaty aktywów z tytułu bieżącego podatku dochodowego z zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz jeżeli aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatków naliczonych przez te same władze podatkowe od jednostki podlegającej opodatkowaniu lub różnych jednostek podlegających opodatkowaniu w przypadku, gdy istnieje zamiar rozliczenia sald w kwotach netto.

Kapitały

Akcje zwykłe zalicza się do kapitału własnego. Koszty poniesione bezpośrednio w związku z emisją nowych akcji lub opcji wykazuje się w kapitale własnym jako pomniejszenie, po opodatkowaniu wpływów z emisji.

Nabycie akcji własnych.

Jeśli Grupa nabywa własne instrumenty kapitałowe, to instrumenty te (nabyte akcje własne) odejmuje się od kapitału własnego. Nabycie, sprzedaż, emisja lub umorzenie własnych instrumentów kapitałowych przez

jednostkę nie powoduje ujęcia w wyniku finansowym jednostki żadnych zysków lub strat. Takie akcje własne mogą być nabyte i zatrzymane przez jednostkę dominującą lub inną jednostkę będącą członkiem Grupy. Kwoty zapłacone lub otrzymane ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym.

Kapitał zapasowy tworzy się z odpisu zysku netto oraz jest efektem przejścia na MSSF. Ponadto Grupa tworzy kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej oraz kapitał pozostały, który powstał w wyniku ujęcia zysków/strat aktuarialnych dot. rezerw emerytalno-rentowych poprzez inne całkowite dochody. Zwiększenia i zmniejszenia kapitału zapasowego następują wyłącznie na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia.

Kwotę nabytych akcji zatrzymanych przez Grupę ujawnia się jako odrębną pozycję w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz w Zestawieniu Zmian w Kapitale Własnym. W celu zabezpieczenia skupu akcji został utworzony kapitał rezerwowy.

Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy tworzy się na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, które w przyszłości mogą spowodować wypływ aktywów generujących korzyści ekonomiczne oraz których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować. Stan utworzonych rezerw jest weryfikowana na dzień bilansowy i korygowany w celu odzwierciedlenia bieżącego, najbardziej właściwego szacunku.

Rezerwy na świadczenia pracownicze

Rezerwy na świadczenia pracownicze są specyficznym rodzajem rezerw na przyszłe świadczenia pracownicze takie jak nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne.

Świadczenia pracownicze to wszystkie formy świadczeń oferowanych w zamian za pracę.

W spółce tworzy się rezerwy na:

- odprawy emerytalne,
- nagrody jubileuszowe,
- niewykorzystane urlopy.

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej rezerwy z tytułu wypłaty powyższych świadczeń w wysokości bieżącej zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem korekt z tytułu zysków lub strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia. Wysokość zobowiązania z tytułu powyższych świadczeń wyliczana jest przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych.

Zyski i straty aktuarialne powiększają lub zmniejszają koszty w zysku lub stracie w okresie, w którym powstały z wyjątkiem zysków i strat aktuarialnych od świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia (odprawy emerytalne), które ujmowane są w innych całkowitych dochodach.

Rezerwy na świadczenia pracownicze aktualizowane są na koniec każdego kwartału.

Dotacje

Dotacje od państwa ujmuje się według wartości godziwej, gdy występuje wystarczająca pewność ich otrzymania oraz dotrzymania przez Grupę wszystkich związanych z dotacjami warunków.

Dotacje państwowe do zakupu rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w zobowiązaniach długoterminowych jako przychody przyszłych przychodów z tytułu dotacji państwowych i odnosi się je do przychodów w rachunku zysków i strat metodą liniową, w czasie odpowiadającym przewidywanym okresom użytkowania odnośnych aktywów.

Przychody

Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych i usług

Grupa produkuje i sprzedaje rury oraz profile. Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych wykazuje się w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty z tytułu dostawy rur, profili stalowych oraz innych produktów Grupy. Przychody ze sprzedaży usług odzwierciedlają wartość godziwą otrzymanej lub należnej zapłaty z tytułu wykonywania izolacji i dodatkowych powłok do oferowanych produktów. Przychody ze sprzedaży konstrukcji spawanych ujmuje się na podstawie stopnia zaawansowania realizacji transakcji na dzień bilansowy.

Przychody prezentowane są po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, zwroty, rabaty i upusty. Grupa ujmuje przychody, kiedy:

- kwotę przychodów można wiarygodnie zmierzyć oraz

- gdy prawdopodobne jest, że jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne,
- gdy spełnione zostały konkretne opisane niżej kryteria dla każdego rodzaju działalności,
- gdy miało miejsce przeniesienie znaczących ryzyk i korzyści.

Grupa opiera swoje szacunki na wynikach historycznych, uwzględniając rodzaj klienta, rodzaj transakcji oraz szczegóły konkretnych umów.

Grupa świadczy usługi w zakresie spawania konstrukcji metalowych. Usługi te ujmowane są zgodnie ze stopniem zaawansowania.

Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ujmuje się w momencie przeniesienia na nabywcę znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z praw własności do produktów, towarów i materiałów zgodnie z warunkami dostaw zawartymi w umowach sprzedaży. Przychody ze sprzedaży wykazuje się na podstawie cen określonych w umowach sprzedaży, po pomniejszeniu o szacowane rabaty i inne zmniejszenia sprzedaży.

Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się proporcjonalnie do upływu czasu metodą efektywnej stopy procentowej. Gdy należność traci na wartości, jednostka obniża jej wartość bilansową do poziomu wartości odzyskiwalnej, równej oszacowanym przyszłym przepływom pieniężnym zdyskontowanym według pierwotnej stopy procentowej instrumentu, a następnie stopniowo rozlicza się kwotę dyskonta w korespondencji z przychodami z tytułu odsetek. Przychody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek, które utraciły wartość, ujmuje się według pierwotnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności.

Zysk lub strata netto na akcję

Zysk lub strata netto na akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku lub straty netto za dany okres przez średnio ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. Rozwodniony zysk lub strata na jedną akcję jest obliczany poprzez podzielenie zysku lub straty netto za dany okres przez średnio ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym skorygowaną o średnio ważoną ilość dodatkowych akcji zwykłych.

5. Opublikowane interpretacje zatwierdzone przez UE i zastosowane przez Grupę

Standardy zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu Spółki za rok 2017

Następujące zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzą w życie po raz pierwszy w sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy za rok 2017:

- **Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”** – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie). Zmiany do MSR 12 wyjaśniają sposób wykazywania aktywów z tytułu odroczonego podatku w związku z instrumentami dłużnymi wycenianymi w wartości godziwej.
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (zmiany do MSSF 12 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie).

W/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości jednostki.

6. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, ale nie zostały zastosowane przez Grupę

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - został wydany przez RMSR w dniu 24 lipca 2014 roku i jest standardem zastępującym MSR 39 „Instrumenty finansowe – ujmowanie i wycena”. MSSF 9 określa wymogi w zakresie ujmowania i wyceny, utraty wartości, zaprzestania ujmowania oraz rachunkowości zabezpieczeń.

Klasyfikacja i wycena - MSSF 9 wprowadza nowe podejście do klasyfikacji aktywów finansowych, która uzależniona jest od charakterystyki przepływów pieniężnych oraz modelu biznesowego związanymi z danymi aktywami. Takie jednolite podejście oparte na zasadach zastępuje istniejące wymagania oparte na regułach zgodnie z MSR 39. Nowy model skutkuje również ujednoliceniem modelu utraty wartości w stosunku do wszystkich instrumentów finansowych.

Utrata wartości - MSSF 9 wprowadza nowy model utraty wartości ustalonej w oparciu o oczekiwane straty, który wymaga bieżącego uznawania oczekiwanych strat kredytowych. W szczególności, nowy standard wymaga, aby jednostki ujmowały oczekiwane straty kredytowe w momencie kiedy instrumenty finansowe są ujmowane po raz pierwszy oraz ujmowały wszelkie oczekiwane straty z całego okresu życia instrumentów w szybszy niż dotychczas sposób.

Rachunkowość zabezpieczeń - MSSF 9 wprowadza zreformowany model rachunkowości zabezpieczeń, z rozszerzonymi wymaganiami ujawnień o działalności zarządzania ryzykiem. Nowy model stanowi znaczącą zmianę rachunkowości zabezpieczeń, która ma na celu dostosowanie zasad rachunkowości do praktycznej działalności zarządzania ryzykiem.

Własne ryzyko kredytowe - MSSF 9 usuwa zmienność wyniku finansowego, powodowaną przez zmiany ryzyka kredytowego zobowiązań wyznaczonych do wyceny w wartości godziwej. Ta zmiana oznacza, że zyski na zobowiązaniach spowodowane pogorszeniem własnego ryzyka kredytowego jednostki nie są ujmowane w rachunku zysków i strat.

- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** został wydany przez RMSR w dniu 28 maja 2014 roku (z dniem 11 września 2015 roku RMSR odroczyła datę wejścia w życie MSSF 15 na 1 stycznia 2018 roku a z dniem 12 kwietnia 2016 roku RMSR doprecyzowała ten standard). Standard ten określa, w jaki sposób i kiedy ujmuje się przychody, jak i wymaga dostarczenia bardziej szczegółowych ujawnień. Standard zastępuje MSR 18 „Przychody”, MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną” oraz wiele interpretacji związanych z ujmowaniem przychodów. Standard ma zastosowanie do prawie wszystkich umów z klientami (główne wyjątki dotyczą umów leasingowych, instrumentów finansowych oraz umów ubezpieczeniowych). Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w taki sposób, aby odzwierciedlić transfer towarów lub usług na rzecz klientów oraz w takiej kwocie, które odzwierciedla wysokość wynagrodzenia (tj. płatność), do którego spółka spodziewa się uzyskać prawo w zamian za towary lub usługi. Standard dostarcza również wytyczne ujmowania transakcji, które nie były szczegółowo regulowane przez dotychczasowe standardy (np. przychody z usług czy modyfikacje umów) jak i dostarcza obszerniejsze wyjaśnienia na temat ujmowania umów wieloelementowych.
- **MSSF 16 „Leasing”** został wydany przez RMSR w dniu 13 stycznia 2016 roku. Zgodnie z MSSF 16 leasingobiorca ujmuje prawo do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu.

Prawo do użytkowania składnika aktywów jest traktowane podobnie jak inne aktywa niefinansowe i odpowiednio amortyzowane. Zobowiązania z tytułu leasingu wycenia się początkowo w wartości bieżącej opłat leasingowych płatnych w okresie leasingu, zdyskontowanej o stopę zawartą w leasingu, jeżeli jej ustalenie nie jest trudne. Jeżeli nie można łatwo określić tej stopy, leasingobiorca stosuje krańcową stopę procentową. W odniesieniu do klasyfikacji leasingu u leasingodawców, przeprowadza się ją tak samo jak zgodnie z MSR 17 – tj. jako leasing operacyjny lub finansowy. U leasingodawcy leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, jeżeli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków z tytułu posiadania odnośnych aktywów. W przeciwnym przypadku leasing jest klasyfikowany jako leasing operacyjny. W leasingu finansowym leasingodawca rozpoznaje przychody finansowe przez okres leasingu, w oparciu o stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji netto. Leasingodawca ujmuje płatności leasingu operacyjnego w przychody liniowo lub w inny systematyczny sposób, jeśli lepiej odzwierciedla wzór otrzymywania korzyści z wykorzystania odnośnych aktywów,

- **Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”** – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe” – zatwierdzone w UE w dniu 3 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy),
- **Zmiany do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** – Wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – zatwierdzone w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (zmiany do MSSF 1 i MSR 28 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych nowych standardów oraz zmian do istniejących standardów.

Według szacunków jednostki, wyżej wymienione standardy i interpretacje zatwierdzone i opublikowane przez UE, które weszły lub wejdą w życie po dniu bilansowym oraz standardy i interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE nie będzie mieć istotnego wpływu na sprawozdanie skonsolidowane Grupy poza niżej opisanym wpływem.

W odniesieniu do zmian dotyczących **MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami** Grupa przeprowadziła ogólną analizę wpływu powyższego standardu na wyniki działalności Grupy oraz na zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu finansowym. Przeprowadzono analizę umów z klientami pod kątem MSSF 15, który zaczął obowiązywać od 01.01.2018 r.. Analizie poddano umowy, które rozpoczęły się przed tą datą i przychody z nich będą osiągane również po tej dacie. Dotychczasowe podejście Grupy w zakresie rozpoznania przychodów w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami przechodzi w ręce klienta jest zgodne z zmianami wprowadzonymi w MSSF 15, stąd też Grupa nie spodziewa się istotnych zmian w związku z obowiązywaniem tego standardu w segmencie rur.

Zastosowanie nowego standardu MSSF 15 może wpłynąć na wycenę przychodów ze sprzedaży w segmencie konstrukcji spawanych, gdzie przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujmowane są wg metody stopnia zaawansowania.. Potencjalne zastosowanie MSSF 15 dla okresu sprawozdawczego zakończonego 31 grudnia 2017 skutkowałoby następującymi zmianami:

Aktywa	Kwota w tys. zł
Pozostałe należności	-16 421
Zapasy (PwT)	13 755
Razem aktywa	- 2 666

Pasywa	Kwota w tys. zł
Wynik lat ubiegłych/Zyski Zatrzymane	- 2 129
Rezerwa z tyt. podatku odroczony	- 499
Pozostałe zobowiązania	- 38
Razem Pasywa	- 2 666

Grupa zastosuje niniejszy standard od 1 stycznia 2018 r. i ujmie łączny efekt pierwszego zastosowania standardu jako korektę salda początkowego zysków zatrzymanych.

W odniesieniu do zmian dotyczących **MSSF 9 Instrumenty Finansowe** Grupa szacuje, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jednakże jest to na etapie weryfikacji i oceny dotychczas stosowanego modelu ujęcia i wyceny aktywów i ich utraty wartości. Większość aktywów ujmowanych obecnie jako pożyczki i należności (w tym należności z tytułu dostaw i usług oraz środki pieniężne) będzie nadal wyceniana według zamortyzowanego kosztu.

Na podstawie ogólnej analizy Grupa spodziewa się, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych nowych standardów, zmian do standardów oraz nowej interpretacji, które według stanu na dzień publikacji sprawozdania finansowego] nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie) – Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14,
- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji”** – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - Charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie planu (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie), Zmiany wymagają aby po zmianie planu zastosować zaktualizowane założenia do wyceny w celu ustalenia bieżących kosztów usług i odsetek netto za pozostałą część okresu sprawozdawczego.
- **Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).
- **Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”** – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23)

ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),

- **Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Grupy, wyżej wymienione nowe standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacja nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy

Nadal poza regulacjami zatwierdzonymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Grupy zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

7. Korekty dotyczące sprawozdań lat poprzednich oraz zmiany prezentacji

Grupa nie dokonała reklasyfikacji oraz zmian prezentacyjnych w sprawozdaniach finansowych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017r.

8. Zarządzanie ryzykiem

Działalność prowadzona przez Grupę naraża ją na wiele różnych rodzajów ryzyka finansowego: ryzyko rynkowe, ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych, ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności. Ogólny program Grupy dotyczący zarządzania ryzykiem skupia się przede wszystkim na zapewnieniu odpowiedniej płynności umożliwiającej realizację postawionych przez Grupę zadań inwestycyjnych.

a) Ryzyko zmiany kursów walut

Grupa prowadzi działalność handlową na rynkach zagranicznych i narażona jest na ryzyko zmiany kursów walut, w szczególności kursu EURO. Ryzyko zmiany kursu walut wynika z przyszłych transakcji handlowych i ujętych aktywów i zobowiązań. W Grupie występuje częściowo zjawisko naturalnego hedgingu wynikające z faktu realizacji zarówno zakupu jak i sprzedaży w EUR, jednak ze względu na występujące różnice w terminach rozliczenia transakcji zakupu i sprzedaży powstaje otwarta pozycja walutowa, którą Grupa zabezpiecza poprzez transakcje typu forward.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Analiza wrażliwości na ryzyko zmiany kursów podstawowych walut

Wartość ekspozycji w walucie na 31.12.2017	Kurs waluty na 31.12.2017 r.	Wpływ zmiany kursu waluty na wynik netto o:	
		-1%	1%
Należności handlowe i pozostałe			
EUR 15 651	4,1709	-653	653
Zobowiązania handlowe i pozostałe			
EUR 18 083	4,1709	754	-754

Wartość ekspozycji w walucie na 31.12. 2016		Kurs waluty na 31.12.2016 r.	Wpływ zmiany kursu waluty o: -1% 1%	
Należności handlowe i pozostałe				
EUR	6 653	4,4240	-294	294
Zobowiązania handlowe i pozostałe				
EUR	13 916	4,4240	616	-616

Podmiot dominujący w Grupie przyjął do stosowania opracowaną politykę i procedurę zarządzania ryzykiem walutowym.

Dokumenty określają cel, zadania i metodologię w obszarze zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie.

W opracowanej polityce zostały określone dozwolone sposoby i narzędzia zabezpieczenia walutowego oraz procedury zmierzające do minimalizacji i zabezpieczenia otwartych ekspozycji walutowych. Za zarządzanie ryzykiem walutowym w Grupie i przestrzeganie polityki w tym zakresie odpowiedzialny jest Zarząd.

b) Ryzyko zmiany przepływów pieniężnych w wyniku zmian stóp procentowych

Grupa jest narażona na ryzyko stopy procentowej związku z częściowym finansowaniem swojej działalności kredytami bankowymi. Kredyty oprocentowane są wg zmiennej stopy procentowej. Biorąc jednak pod uwagę tendencje rynkowe i stabilny poziom stóp procentowych w ostatnim okresie można stwierdzić, iż ryzyko zmiany stóp procentowych nie jest w obecnej sytuacji istotne.

	Wahania stopy	Wpływ na wynik finansowy:	
		31.12.2017	31.12.2016
Wzrost stopy procentowej	1%	-478	-569
Spadek stopy procentowej	-1%	478	569

c) Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe powstaje w przypadku środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, depozytów w bankach i instytucjach finansowych, a także zaangażowań kredytowych w odniesieniu do klientów Grupy. W przypadku banków i instytucji finansowych akceptuje się jednostki o wysokiej wiarygodności.

Grupa nie posiada ratingów banków i instytucji finansowych.

Grupa korzysta z usług faktoringu z regresem i bez regresu. Na dzień 31 grudnia 2016 r. usługa dotyczyła należności o wartości nominalnej w kwocie 7 645 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2017 wartość nominalna należności wynosiła 12 309 tys. zł.

Grupa zawiera transakcje handlowe z firmami o potwierdzonej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Większość należności wynikających ze sprzedaży realizowanej przez Grupę jest ubezpieczona przez Towarzystwo Ubezpieczeń Euler Hermes S.A.. Umowa aktualnie obowiązuje do 30 września 2018 roku.

Niezależnie od tego Grupa na bieżąco monitoruje stan należności celem ograniczenia ryzyka ich nieściągalności.

W 2017 roku odbiorcami, których udział był znaczący w przychodach ze sprzedaży były Spółki IZOSTAL S.A. przychody 74,7 mln zł, spółki z Grupy LOGSTOR przychody 46,1 mln zł.

Maksymalne ryzyko kredytowe równa się wartości bilansowej poszczególnych aktywów finansowych.

d) Ryzyko płynności

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego oraz faktoringu.

Efektom prowadzonych rozmów z wierzycielami przez Zarząd Spółki Dominującej było podpisanie i zatwierdzenie układu częściowego. Układem zostały objęte wierzytelności z tytułu finansowania działalności Spółki Dominującej w formie udzielonych kredytów i pożyczek w kwocie 127 mln zł. Wszystkie wierzytelności zostały objęte konwersją poprzez objęcie przez Wierzycieli akcji serii F. Działania dotyczące zapewnienia płynności Spółki zostały szczegółowo opisane w punkcie 1 informacji dodatkowej.

Poniższa tabela zawiera analizę zobowiązań finansowych Grupy w odpowiednich przedziałach wiekowych, na podstawie pozostałego okresu do upływu umownego terminu zapadalności na dzień bilansowy. Kwoty przedstawione w tabeli zawierają odsetki do zapłaty w przyszłych okresach. Saldo przypadające do spłaty w terminie 12 miesięcy są wykazywane w wartościach bilansowych, ponieważ wpływ dyskonta jest nieistotny pod względem wartości.

Stan na 31 grudnia 2017	Do jednego miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od roku do 2 lat	Od 2 do 5 lat	Ponad 5 lat
Kredyty i pożyczki*	1 740	58 620	40 155	41 386	-	-
Odsetki od kredytów i pożyczek	47	478	1 123	-	-	-
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe	21 290	52 671	17 417	4 043	-	-
Inne zobowiązania finansowe	-	-	-	-	-	-
Odsetki od zobowiązań finansowych	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	250	594	505	486	941	-
Przeznaczone do obrotu i rozliczane w kwotach netto finansowe instrumenty pochodne	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2016						
Kredyty i pożyczki*	1 034	12 380	22 442	10 381	22 733	-
Odsetki od kredytów i pożyczek	218	595	1 595	2 600	2 632	-
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe	26 746	47 536	8 229	-	-	-
Inne zobowiązania finansowe*	2 548	196	2 577	2 570	33 639	-
Odsetki od zobowiązań finansowych	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	342	675	2 849	2 191	2 392	201
Przeznaczone do obrotu i rozliczane w kwotach netto finansowe instrumenty pochodne	31	-	-	-	-	-

* Zobowiązania dotyczące kredytów oraz z tytułu przejętych wierzytelności do spłaty w Sprawozdaniu z sytuacji finansowej są zaprezentowane jako zobowiązania krótkoterminowe z uwagi na naruszenie warunków uгод.

9. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem Grupy w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest ochrona zdolności Grupy do kontynuowania działalności, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału. Grupa monitoruje kapitał za pomocą wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik ten oblicza się jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę kredytów i pożyczek pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako kapitał własny wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wraz z zadłużeniem netto.

Wskaźniki zadłużenia przedstawiają się następująco:

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Kredyty ogółem	143 098	68 970
minus: środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-5 671	-4 099
Zadłużenie netto	137 427	64 871
Kapitał własny razem	1 557	48 502
Kapitał ogółem	138 984	113 373
Wskaźnik zadłużenia	99%	57%

DODATKOWE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE

Nota 1 / Wartości niematerialne /

Wartości niematerialne	Prawo wieczystego użytkowania gruntu	Koszty prac rozwojowych w realizacji	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Inne wartości niematerialne oprogramowanie	Razem wartości niematerialne
Wartość brutto na					
01 stycznia 2016 roku	764	-	9 792	1 165	11 721
Zwiększenia	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	-	-	-
Wartość brutto na					
31 grudnia 2016 roku	764	-	9 792	1 165	11 721
Wartość umorzenia na					
01 stycznia 2016 roku	481	-	4 477	1 127	6 085
Zwiększenia	35	-	1 121	31	1 187
Zmniejszenia	-	-	-	-	-
Wartość umorzenia na					
31 grudnia 2016 roku	516	-	5 598	1 158	7 272
Wartość netto na					
31 grudnia 2016 roku	248	-	4 194	7	4 449
Wartość brutto na					
01 stycznia 2017 roku	764	-	9 792	1 165	11 721
Zwiększenia	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	-	-	-
Wartość brutto na					
31 grudnia 2017 roku	764	-	9 792	1 165	11 721
Wartość umorzenia na					
01 stycznia 2017 roku	516	-	5 598	1 158	7 272
Zwiększenia	35	-	1 121	7	1 163
Zmniejszenia	-	-	-	-	-
Wartość umorzenia na					
31 grudnia 2017 roku	551	-	6 719	1 165	8 435
Wartość netto na					
31 grudnia 2017 roku	213	-	3 073	-	3 286

Amortyzację wartości niematerialnych ujęto w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w następujących pozycjach:

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	1 121	1 121
Koszty sprzedaży	-	-
Koszty administracyjne	42	66
Razem	1 163	1 187

Grupa posiada grunty użytkowane wieczysto o powierzchni 371 821 m².

Przyszłe płatności z tytułu opłat wieczystego użytkowania gruntu

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Do roku	796	775
Od roku do 5 lat	3 092	3 102
Powyżej 5 lat	54 278	53 660

Nota 2a / Rzeczowe aktywa trwałe /

Rzeczowe aktywa trwałe	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	21 848	23 750
- urządzenia techniczne i maszyny	64 309	72 648
- środki transportu	1 428	1 614
- inne środki trwałe	2 255	2 654
- środki trwałe w budowie	9 740	3 418
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	99 580	104 084

Grupa dokonała odpisów aktualizujących wartość środków trwałych w kwocie 700 tys. zł. W związku z modernizacją linii produkcyjnej środki trwałe objęte odpisem zostaną zastąpione nowymi modelami, których celem jest poprawa uzysku produkcji.

Majątek Grupy stanowi zabezpieczenie kredytów. Szczegółowa informacja o rodzajach zabezpieczeń została ujawniona w (Nota 12).

Amortyzację środków trwałych ujęto w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w następujących pozycjach:

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	11 094	10 847
Koszty sprzedaży	-	-
Koszty administracyjne	829	1 145
Razem	11 923	11 992

Grupa Kapitałowa "FERRUM" S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2017 roku
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Nota 2b / Rzeczowe aktywa trwałe /

	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Środki trwałe razem
1. WARTOŚĆ POZATKOWA						
Na dzień 1 stycznia 2016	45 099	196 071	3 960	5 809	3 766	254 705
a) zwiększenia (z tytułu)	431	8 626	492	2 457	11 658	23 664
- nakłady na środki trwałe i przyjęcia do użytkowania	431	3 493	0	1 904	11 547	17 375
-leasing	0	5 133	492	553	111	6 289
b) zmniejszenia (z tytułu)	29	90	28	43	12 006	12 196
- likwidacja, sprzedaż	29	84	28	43	-	184
-inne-przemieszczenie wewnętrzne	0	6	0	0	12 006	12 012
Na dzień 31 grudnia 2016	45 501	204 607	4 424	8 223	3 418	266 173
2. UMORZENIE						
Na dzień 1 stycznia 2016	19 866	123 193	2 139	5 071	0	150 269
Zmiany w roku	1 885	8 766	671	498	0	11 820
- amortyzacja za okres	1 911	8 853	689	539	-	11 992
- umorzenie - likwidacja, sprzedaż	-26	-87	-18	-41	-	-172
- odpis aktualizujący	0	0	0	0	-	0
Na dzień 31 grudnia 2016	21 751	131 959	2 810	5 569	0	162 089
3. WARTOŚĆ NETTO						
Na dzień 1 stycznia 2016	23 750	72 648	1 614	2 654	3 418	104 084
1. WARTOŚĆ POZATKOWA						
Na dzień 1 stycznia 2017	45 501	204 607	4 424	8 223	3 418	266 173
a) zwiększenia (z tytułu)	0	951	620	351	8 289	10 211
- nakłady na środki trwałe i przyjęcia do użytkowania	0	727	0	91	2 596	3 414
-leasing	0	224	620	260	1 287	2 391
-inne	0	0	0	0	4 406	4 406
b) zmniejszenia (z tytułu)	0	74	640	28	1 967	2 709
- likwidacja, sprzedaż	0	67	640	17	-	724
-inne-przemieszczenie wewnętrzne	0	7	0	11	1 967	1 985
Na dzień 31 grudnia 2017	45 501	205 484	4 404	8 546	9 740	273 675
2. UMORZENIE						
Na dzień 1 stycznia 2017	21 751	131 959	2 810	5 569	0	162 089
Zmiany w roku	1 902	8 516	166	722	0	11 306
- amortyzacja za okres	1 902	8 590	684	747	-	11 923
- umorzenie - likwidacja, sprzedaż	0	-74	-518	-25	-	-617
Na dzień 31 grudnia 2017	23 653	140 475	2 976	6 291	0	173 395
3. Odpis aktualizujący	-	700	-	-	-	700
4. WARTOŚĆ NETTO						
Na dzień 31 grudnia 2017	21 848	64 309	1 428	2 255	9 740	99 580

Nota 3 / Instrumenty finansowe /

	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Ogółem
31 grudnia 2016			
Aktywa według sprawozdania z sytuacji Finansowej			
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-
Należności handlowe oraz pozostałe należności	34 243	-	34 243
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	4 099	-	4 099
Ogółem	38 342	-	38 342

Grupa Kapitałowa "FERRUM" S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2017 roku
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

	Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania handlowe i inne zobowiązania finansowe	Ogółem
31 grudnia 2016			
Zobowiązania według sprawozdania z sytuacji finansowej			
Pochodne instrumenty finansowe	31	-	31
Zobowiązania handlowe i inne zobowiązania	-	117 397	117 397
Kredyty i pożyczki	-	68 970	68 970
Ogółem	31	186 367	186 398

	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Ogółem
31 grudnia 2017			
Aktywa według sprawozdania z sytuacji Finansowej			
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-
Należności handlowe oraz pozostałe należności	46 900	-	46 900
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 671	-	5 671
Ogółem	52 571	-	52 571

	Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania handlowe i inne zobowiązania finansowe	Ogółem
31 grudnia 2017			
Zobowiązania według sprawozdania z sytuacji finansowej			
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-
Zobowiązania handlowe i inne zobowiązania	-	90 069	90 069
Kredyty i pożyczki	-	143 098	143 098
Ogółem	-	233 167	233 167

Grupie nie są znane zewnętrzne ratingi klientów.

Nie było przeterminowanych pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym, które nie są jednocześnie objęte odpisem na utratę wartości.

Nota 4 / Nieruchomość inwestycyjna /

Nieruchomość inwestycyjna	31.12.2017r.	31.12.2016r.
Stan na początek okresu	57 961	57 944
- nieruchomość inwestycyjna	57 961	57 944
Zwiększenia :	-	-
- przekwalifikowanie środków trwałych do nieruchomości	-	-
- wzrost wartości nieruchomości inwestycyjnej	-	17
Zmniejszenia	-	-
- zmniejszenie wartości nieruchomości	19 165	-
Stan na koniec okresu	38 796	57 961

Grupa wykazuje nieruchomość inwestycyjną według wartości godziwej. Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnej na dzień 31 grudnia 2017 oraz 31 grudnia 2016 została oszacowana na podstawie wyceny przeprowadzonej na te dni przez niezależnych rzeczoznawców posiadających kwalifikacje odpowiednie do przeprowadzenia wycen nieruchomości, a także aktualne doświadczenie w takich wycenach dokonywanych w lokalizacjach, w których znajdują się aktywa Grupy. Wartość nieruchomości na dzień 31 grudnia 2017 roku została ustalona na poziomie 38 796 tys. zł.

Wartość rynkowa nieruchomości została dokonana w oparciu o dane wejściowe inne niż pochodzące z aktywnego rynku, które jednak są obserwowalne (poziom III hierarchii ustalenia wartości godziwej zgodnie z MSSF 13). W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku nie dokonano żadnych przeniesień między poziomami w hierarchii ustalania wartości godziwej.

Wyceny wartości godziwej gruntów wchodzących w skład nieruchomości inwestycyjnej Spółki Ferrum S.A. położonych w Katowicach przy Al. Murckowskiej, ul. Hutniczej i Porcelanowej przeprowadzono poprzez odniesienie do rynkowych cen transakcyjnych podobnych nieruchomości (metoda porównawcza). Podejście porównawcze polega na określeniu wartości nieruchomości przy założeniu, że wartość wycenianej nieruchomości przy założeniu, że jest równa cenie, jaką uzyskano za nieruchomości podobne, które były przedmiotem obrotu rynkowego, skorygowanej ze względu na cechy różniące te nieruchomości (tj. lokalizację, uzbrojenie/stan zagospodarowania, kształt działki oraz powierzchnię) i ustalonej z uwzględnieniem zmian poziomu cen na skutek upływu czasu. Analiza wrażliwości pokazuje, iż model wyceny porównawczej jest wrażliwy na zmiany cen nieruchomości podobnych przyjętych do wyceny.

Analiza rynku wskazuje, iż na badanym rynku zarejestrowano odpowiednią ilość transakcji, których przedmiotem sprzedaży były nieruchomości gruntowe niezabudowane, podobne do szacowanej nieruchomości. W związku z ilością rejestrowanych transakcji do wyceny nieruchomości zastosowano podejście porównawcze, metodą porównania parami.

Przy metodzie porównania parami porównuje się nieruchomość będącą przedmiotem wyceny, której cechy są znane, kolejno z nieruchomościami podobnymi, które były przedmiotem obrotu rynkowego i dla których znane są ceny transakcyjne, warunki zawarcia transakcji oraz cechy tych nieruchomości.

Na podstawie wielkości poprawek między cechami nieruchomości wycenianej (takimi jak lokalizacja, możliwości inwestycyjne, kształt i wielkość działki, uzbrojenie) oraz nieruchomości przyjętych do porównań oraz wag cech i ich zakresów kwotowych (od 100 do 452 zł) określono wartość nieruchomości z każdej pary porównawczej.

Za jednostkę porównawczą przyjęto 1 m² powierzchni gruntu. Wartość średnia 1m² wyniosła 419 zł.

Na podstawie dokonanej wyceny na dzień 31 grudnia 2017 roku stwierdzono obniżenie wartości nieruchomości inwestycyjnej w kwocie 18 963 tys. zł, która została ujęta w pozostałych kosztach operacyjnych. Obniżenie wartości wynika głównie z przyjęcia innych wskaźników korygujących na dzień 31 grudnia 2017 niż na 31 grudnia 2016.

Do wyceny nieruchomości inwestycyjne w spółce ZKS Ferrum S.A. w skład której wchodzi nieruchomość gruntowa zabudowana budynkiem biurowo-usługowym położonej w Katowicach, przy ul. Porcelanowej zastosowano podejście dochodowe – technika dyskontowania strumieni pieniężnych.

Przy użyciu techniki dyskontowania strumieni dochodów wartość aktywów określa się jako sumę zdyskontowanych strumieni zmiennych dochodów przewidywanych do uzyskania z dzierżawy majątku w poszczególnych latach przyjętego okresu prognozy, powiększoną o zdyskontowaną wartość rezydualną pozostającą po okresie dzierżaw.

Liczba lat okresu prognozy jest zależna od przewidywanego okresu, w którym dochody pochodzące z dzierżawy wycenianego majątku będą ulegały zmianie. Wartość rezydualna przedstawia wartość dzierżawionego majątku trwałego po upływie ostatniego roku okresu prognozy przyjętego do dyskontowania strumieni dochodów.

Wartość rezydualna obliczona jest jako zdyskontowana wartość tego majątku, jaką może ten majątek sobą reprezentować i wynikającą z jego szacowanej trwałości.

Dyskontowania dokonuje się na dzień określenia wartości nieruchomości przy użyciu stopy dyskontowej. Stopa dyskontowa powinna uwzględnić stopę zwrotu wymaganą przez nabywców podobnego majątku podobnych do nieruchomości wycenianej, przy uwzględnieniu stopnia ryzyka inwestowania na danym rynku.

Przy określeniu wartości rynkowej nieruchomości gruntowej jako przedmiotu prawa użytkowania wieczystego stosuje się podejście porównawcze, przyjmując ceny transakcyjne uzyskiwane przy sprzedaży nieruchomości gruntowych niezabudowanych jako przedmiotu prawa użytkowania wieczystego, z uwzględnieniem wysokości stawek procentowych opłat rocznych i niewykorzystanego okresu trwania prawa użytkowania wieczystego.

Biorąc pod uwagę charakter nieruchomości oraz dostępne dane rynkowe, wartość rynkową działek gruntu wyceniono w podejściu porównawczym, przy zastosowaniu metody korygowania ceny średniej.

Wartość nieruchomości inwestycyjnej ZKS Ferrum S.A. przeprowadzona wg aktualnego stanu nieruchomości, cen obowiązujących w dniu szacowania oraz zasad i trybu sporządzania operatu szacunkowego została wyceniona na 31 grudnia 2017 roku na kwotę 7 570 000 zł, w tym wartość rynkowa prawa wieczystego użytkowania gruntu 855 000 zł. W porównaniu do wartości na 31 grudnia 2016 wartość nieruchomości inwestycyjnej spółki ZKS Ferrum S.A. obniżono o 202 tys. zł.

Grupa utrzymuje nieruchomość (w postaci prawa użytkowania wieczystego oraz budynków)w celu wzrostu wartości.

Nieruchomość gruntowa Ferrum S.A. o łącznej powierzchni 74 524 m² składa się z działek oznaczonych nr 5/5, 5/6, 20/29, 20/31, 20/32, 20/33, 20/37, 7/5, 7/6, 7/7.

Nieruchomość inwestycyjna w spółce ZKS Ferrum S.A. składa się z działki gruntowej zabudowanej budynkiem biurowo-usługowym oznaczonej nr 20/39 o powierzchni 4 179 m² oraz powierzchni użytkowej budynku 2 993,6 m².

Grupa w roku 2017 poniosła koszty z tytułu opłaty PWUG dotyczące wydzielonej nieruchomości na poziomie 172 tys. zł oraz podatku od nieruchomości w kwocie 141 tys. zł.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku nie dokonano żadnych przeniesień między poziomami w hierarchii ustalenia wartości godziwej.

Nota 5 / Zapasy /

Zapasy	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Materiały	15 513	17 237
Odpisy z tytułu aktualizacji wartości materiałów	-3 009	-1 953
Półprodukty i produkty w toku	10 890	6 964
Odpis aktualizujący produkcję w toku	-3 512	-727
Produkty gotowe	12 772	22 137
Odpis z tytułu aktualizacji wartości produktów gotowych	-1 123	-2 383
Towary	6 488	6 616
Odpisy z tytułu aktualizacji wartości towarów	-270	-197
Zapasy netto razem	37 749	47 694

Zaktualizowano odpis dla materiałów , towarów nierotujących oraz produkcji w toku.

Zaktualizowano odpis dla zapasów wyrobów gotowych, których koszt wytworzenia przekracza wartość netto możliwą do uzyskania.

Utworzono odpis aktualizujący wartość produkcji w toku z uwagi na spadek cen sprzedaży na rynku.

Wartość zapasów ujęta jako koszt bieżącego okresu wyniosła 172 995 tys. zł.

W Grupie na 31.12.2017 rok zapasy o wartości 25 mln zł stanowią zabezpieczenie wynikające z zawartej umowy kredytowej z Bankiem Millenium S.A. (przejętej w dniu 4.10.2017r. przez Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZAN) oraz 4 mln zł z umowy zastawczej z CZH S.A.. Na zapasach o wartości 5 mln zł został ustanowiony zastaw rejestrowy stanowiący zabezpieczenie kredytu w Śląskim Banku Spółdzielczym „SILESIA”.

Zmiany stanu odpisu aktualizującego zapasów przedstawia poniższa tabela

	Okres od 1.01.2017 r. do 31.12.2017 r.	Okres od 1.01.2016 r. do 31.12.2016 r.
Stan na początek okresu 1 stycznia	5 260	10 088
Utworzenie odpisu	6 446	1 444
Odwrocenie odpisu	3 792	6 272
Stan na koniec okresu 31 grudnia	7 914	5 260

Zmiany stanu z tytułu utraty wartości zapasów zostały ujęte w pozostałych kosztach i przychodach operacyjnych skonsolidowanego rachunku zysków i strat (nota 15 i 16).

Nota 6 / Należności handlowe oraz pozostałe należności /

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Należności handlowe brutto	93 029	78 516
Udzielone pożyczki	1 500	3 980
Kaucje wpłacone	-	-
Minus: odpis aktualizujący wartości należności	-47 629	-48 253
Należności finansowe netto	46 900	34 243
Należności z tyt. podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń	2 686	49
Pozostałe należności	21 358	9 739
Zaliczki wpłacone	1 850	2 336
Minus: odpisy aktualizujące wartość należności	-142	-142
Należności niefinansowe netto	25 752	11 982
Ogółem	72 652	46 225
Minus: część długoterminowa	1 046	1 261
Należności handlowe oraz pozostałe należności część krótkoterminowa	71 606	44 964
- w tym od jednostek powiązanych	3 682	8 481

W ramach pozostałych należności wykazane są niezafakturowane należności dotyczące kontraktów rozliczanych wg stopnia zaawansowania (realizowanych przez ZKS Ferrum).

Na każdy dzień bilansowy dokonywana jest aktualizacja szacunków całkowitych przychodów oraz kosztów z tytułu realizowanych projektów długoterminowych. Zgodnie z MSR 11 przychody z tego typu kontraktów są uznawane zgodnie ze stopniem ich zaawansowania. Dokonywana jest ocena zaawansowania realizowanych kontraktów ustalając stosunek kosztów poniesionych do kosztów całego projektu. Wycena kontraktów kalkulowana zgodnie ze stopniem ich zaawansowania prezentowana jest w aktywach sprawozdania z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe należności” w przypadku dodatniej wyceny bądź w pasywach w pozycji „Pozostałe zobowiązania” w przypadku ujemnej wyceny.

Jako pozostałe należności wykazane są niezafakturowane należności dotyczące kontraktów rozliczanych wg stopnia zaawansowania:

6 513 tys. zł PLN na 31.12.2016 r.

17 000 tys. zł PLN na 31.12.2017 r.

Rozpoznany na 31 grudnia 2017 roku zysk dotyczący niezafakturowanych należności wynikających z wyceny kontraktu wynosi ok. 2,5 mln zł.

Kwota przychodów za 2017 rok z tytułu wyżej opisanych kontraktów stanowi blisko 100% przychodów ze sprzedaży produktów Spółki ZKS Ferrum S.A..

Struktura wiekowa przeterminowanych należności handlowych wykazujących utratę wartości:

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Do 1 miesiąca	-	-
Od 1 do 3 miesięcy	75	-
Od 3 do 6 miesięcy	-	-
Od 6 do 12 miesięcy	30	116
Powyżej 12 miesięcy	46 026	45 757
Ogółem	46 131	45 873

Pozostałe kategorie należności handlowych nie zawierają pozycji o obniżonej wartości.

W roku 2017 z uwagi na częściową spłatę pożyczki zaktualizowano odpis w kwocie 210 tys. zł, co zostało ujęte w przychodach finansowych (Nota 17).

Zmiana stanu odpisu aktualizującego należności handlowych i pozostałych przedstawia poniższa tabela:

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Stan na początek okresu 1 stycznia	48 395	49 616
Utworzenie odpisu	623	453
Należności spisane w trakcie roku, jako nieściągalne	164	1 059
Zapłata należności i odsetek	1 083	615
Stan na koniec okresu 31 grudnia	47 771	48 395

Zmiany stanu odpisu z tytułu utraty wartości należności handlowych zostały ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych i finansowych skonsolidowanego rachunku zysków i strat (nota 15, 16 i 17)

Wartości bilansowe należności handlowych Grupy są wyrażone w następujących walutach:

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
W walucie polskiej (złoty polski)	9 213	13 306
W walutach obcych (wg walut po przeliczeniu na zł)	37 943	19 337
- w walucie EURO	9 097	4 371
Ogółem	47 156	32 643

Nota 7 / Środki pieniężne i ich ekwiwalenty /

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Środki pieniężne w banku i kasie	5 671	4 099
Środki pieniężne razem	5 671	4 099

Nota 8 / Kapitał podstawowy oraz akcje własne /

Struktura kapitału podstawowego jednostki dominującej na 31.12.2017r.

Seria/emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Data rejestracji
A	Zwykłe	4 314 000	13 330	01-06-1995
B	Zwykłe	3 000 000	9 270	28-04-1997
C	Zwykłe	3 074 433	9 500	19-09-2003
D	Zwykłe	1 883 193	5 819	20-05-2005
E	Zwykłe	12 271 626	37 920	14-01-2008
Kapitał podstawowy razem		24 543 252	75 839	

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 3,09 zł.

Wszystkie akcje wyemitowane przez Jednostkę dominującą zostały w pełni opłacone.

Z Zgodnie z Uchwałą nr 2/2010 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia "FERRUM" S.A. z dnia 25 listopada 2010r. oraz Uchwałą Zarządu nr 278/VI/11 Spółka 7 września 2011r. rozpoczęła skup akcji własnych.

Po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Nadzorczej, Zarząd postanowił zakończyć skup akcji własnych w dniu 29 marca 2012 r.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w ramach rozpoczętego programu skupu nabyto 1 386 386 akcji za kwotę 12 899 tys. zł.

Na akcjach własnych został ustanowiony zastaw rejestrowy na rzecz WĘGŁOKOKSU S.A. o czym Ferrum S.A. poinformowała w Raporcie bieżącym nr: 24/2016.

W dniu 27 lutego 2018 roku zostało zarejestrowane w KRS podwyższenie kapitału zakładowego z kwoty 75 838 648,68 zł do kwoty 178 946 488,65 zł o kwotę 103 107 839,97 zł w wyniku konwersji łącznie 33 368 233 akcji serii F objętych przez wierzycieli Spółki zgodnie z zatwierdzonym układem.

Struktura akcjonariatu jednostki dominującej na dzień 31.12.2016r.

Akcjonariusz	Ilość akcji*	% udział w kapitale zakładowym*	Ilość głosów na WZ	% udział w ogólnej liczbie głosów na WZ
BSK Return S.A.**	3 858 482	15,72%	3 858 482	15,72%
Anguilla Investment Sp. z o.o.**	2 403 252	9,79%	2 403 252	9,79%
ArcelorMittal Poland S.A.	3 122 687	12,72%	3 122 687	12,72%
ArcelorMittal Flat Carbone Europe S.A.	2 624 045	10,69%	2 624 045	10,69%
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	5 434 648	22,14%	5 434 648	22,14%
Akcje własne	1 386 386	5,65%	1 386 386	5,65%
Pozostali	5 713 752	23,29%	5 713 752	23,29%
Razem	24 543 252	100,00%	24 543 252	100,00%

*Na podstawie wykazu akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na NWZ FERRUM S.A. w dniu 28 grudnia 2016 r.

** Podmioty powiązane z Panem Sławomirem Bajorem. Zgodnie z najlepszą wiedzą Spółki, łączny stan posiadania akcji FERRUM S.A. przez podmioty powiązane z Panem Sławomirem Bajorem wynosi łącznie 6 982 393 szt. akcji FERRUM S.A., stanowiących 28,45% udziału w kapitale zakładowym FERRUM S.A., uprawniających do 6 982 393 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowi 28,45% ogólnej liczby głosów FERRUM S.A.

Struktura akcjonariatu na dzień 31.12.2017r.

Akcjonariusz	Ilość akcji	% udział w kapitale zakładowym	Ilość głosów na WZ	% udział w ogólnej liczbie głosów na WZ
Podmioty powiązane z Panem Sławomirem Bajorem*	6 982 393*	28,45%*	6 982 393	28,45%
ArcelorMittal Poland S.A.	3 122 687	12,72%	3 122 687	12,72%
ArcelorMittal Flat Carbone Europe S.A.	2 624 045	10,69%	2 624 045	10,69%
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	5 434 648	22,14%	5 434 648	22,14%
Akcje własne	1 386 386	5,65%	1 386 386	5,65%
Pozostali	4 993 093	20,35%	4 993 093	20,35%
Razem	24 543 252	100,00%	24 543 252	100,00%

*Łączna ilość akcji, przy czym podmiotami posiadającymi samodzielnie powyżej 5% w ogólnej liczbie głosów FERRUM S.A. są BSK Return S.A. oraz Anguilla Investment Sp. z o.o., które posiadają bezpośrednio odpowiednio 3 858 482 akcji FERRUM S.A., co stanowi 15,72% kapitału zakładowego oraz 2 403 252 akcji FERRUM S.A., co stanowi 9,79% kapitału zakładowego.

Nota 9 / Rezerwy na zobowiązania/

	Rezerwa na kary umowne	Rezerwa na sądowe nakazy zapłaty	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 31 grudnia 2016 roku	-	-	111	111
W tym:				
Krótkoterminowe	-	-	111	111
Ujęcie w sprawozdaniu z całkowitych dochodów				
- Utworzenie dodatkowych rezerw	-	222	2 223	2 445
Rozwiązanie rezerw				
W tym:				
- w części wykorzystanej	-	-	-111	-111
- części niewykorzystanej	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2017 roku	-	222	2 223	2 445
W tym:				
Krótkoterminowe	-	222	2 223	2 445

Nota 9a / Rezerwy na świadczenia pracownicze /

Ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej rezerwy z tytułu:

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Długoterminowe		
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	2 799	2 971
Rezerwy na odprawy emerytalne	915	864
Razem	3 714	3 835
Krótkoterminowe		
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	539	387
Rezerwy na odprawy emerytalne	76	122
Pozostałe rezerwy	739	771
Razem	1 354	1 280

Wysokość zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na 31.12.2017r. została wyliczona przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego.

Główne zastosowane założenia aktuarialne:

- 1) Na wyliczenie rezerwy istotne znaczenie wywarła wysokość stopy dyskontowej, która odzwierciedla zmianę wartości pieniądza w czasie. W założeniach przyjęto stopę dyskontową opartą na aktualnej rentowności obligacji skarbowych. W celu ustalenia dyskonta dla okres, który znajduje się pomiędzy znanymi terminami wykupu obligacji skarbowych (od 2 do 10 lat) zastosowano prognozę opartą na funkcji liniowej, natomiast dla okresów krótszych niż 2 lata lub dłuższych niż 10 lat oszacowano stopę dyskontową poprzez ekstrapolację bieżącego oprocentowania obligacji skarbowych wzdłuż krzywej rentowności opartej na funkcji logarytmicznej.
Stopa dyskontowa przyjęta do kalkulacji rezerw na 31.12.2017 r. wynosi 2,91%.
- 2) Do wyliczenia rezerw na nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalne przyjęto wskaźnik wzrostu podstawy na poziomie 5,60 % dla Ferrum S.A. oraz 3,89% dla spółki ZKS Ferrum S.A., który został wyliczony na podstawie danych publikowanych corocznie przez Komisję Trójstronną dotyczących wysokości minimalnego wynagrodzenia.
- 3) Przyjęto średnią wartość współczynnika rotacji obliczoną na podstawie danych z okresu 2012-2017 na poziomie 13,44% dla spółki Ferrum S.A. oraz dla ZKS Ferrum S.A. 23,87%. Współczynnik rotacji obliczany jest jako iloraz osób, które w danym roku odeszły z pracy i średniorocznego zatrudnienia.

Opis dodatkowych ujawnień MSR

Koszty bieżącego zatrudnienia, tj. wzrost wartości bieżącej zobowiązań z tytułu określonych świadczeń wynikających z pracy wykonywanej przez pracowników w okresie bieżącym;

Koszty odsetkowe od zobowiązania z tytułu określonych świadczeń to zmian wartości zobowiązania początkowego w trakcie okresu spowodowana upływem czasu;

Zyski i straty aktuarialne to wszelkie zmiany wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, wynikające z:

- skutków zmian założeń aktuarialnych,
- korekt założeń aktuarialnych ex post (skutków różnic pomiędzy poprzednimi założeniami aktuarialnymi a tym, co faktycznie nastąpiło) oraz z tytułu różnic między rzeczywistym a poprzednio przyjętym wzrostem wynagrodzeń i inne zmiany wartości przyszłego zatrudnienia;

Koszty przyszłego zatrudnienia, tj. zmiana wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń za pracę wykonywaną przez pracowników w ubiegłych okresach, pojawiająca się w okresie bieżącym w wyniku zmiany programu lub ograniczenia programu oraz wszelkie zyski i straty z tytułu rozliczenia.

Wyceną aktuarialną oparto o następujące podstawowe założenia:
dla Ferrum S.A.

Wycenę aktuarialną oparto o następujące podstawowe założenia:	na dzień: 2017-12-31	na dzień: 2016-12-31
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe (w nawiasie zakładany wzrost dla pierwszego roku)	5,60% (0,00%)	5,93% (0,00%)
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawy nagrody jubileuszowe (w nawiasie zakładany wzrost dla pierwszego roku)	5,60% (0,00%)	5,93% (0,00%)
Współczynnik rotacji (zwolnień) pracowników	13, 44%	13, 18%
średnioważony okres dyskontowania wszystkich wypłat	17 lat 6 miesięcy	18 lat 1 miesiąc
stopa dyskontowa dla średnioważonego okresu dyskontowania	2, 91%	2,92%

dla ZKS Ferrum S.A.

Wycenę aktuarialną oparto o następujące podstawowe założenia:	na dzień: 2017-12-31	na dzień: 2016-12-31
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe	3, 89%	2, 85%
Współczynnik rotacji (zwolnień) pracowników	23, 87%	24, 76%
średnioważony okres dyskontowania wszystkich wypłat	24 lat 11 miesięcy	24 lat 7 miesięcy
stopa dyskontowa dla średnioważonego okresu dyskontowania	3, 04%	3, 04%

Zmiany wartości bieżącej zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych w okresie bieżącym kształtowały się następująco:

Uzgodnienie bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia dla zobowiązań netto z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych	01-01-2017 - 31-12-2017
Wartość bieżąca zobowiązania z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia	5 115
Koszt bieżącego zatrudnienia	897
Koszty odsetkowe	94
Ponowna wycena zobowiązania z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia (A+B)	427
A. Zyski i straty aktuarialne z tytułu zmiany założeń aktuarialnych na skutek zmian założeń demograficznych (rotacja pracowników)	-138
na skutek zmian założeń finansowych (stopa dyskontowa, planowany wzrost wynagrodzeń)	-71
B. Zyski i straty aktuarialne ex post z tytułu różnic między rzeczywistym a poprzednio przyjętym wzrostem wynagrodzeń oraz inne zmiany wartości przeszłego zatrudnienia	-67
Świadczenia wypłacone i korekta wartości początkowej zobowiązania spowodowana odejściem pracownika	564
Wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na koniec roku	-1 465
	5 067

Grupa Kapitałowa "FERRUM" S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2017 roku
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Analiza wrażliwości

Analiza wrażliwości dla każdego istotnego założenia aktuarialnego na koniec okresu sprawozdawczego, pokazująca, jaki wpływ na zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych miałyby zmiany w odpowiednich założeniach aktuarialnych.				
Założenie aktuarialne	Procentowa zmiana wskaźnika	Wartość rezerwy po korekcie	Kwotowa zmiana rezerwy	Procentowa zmiana rezerwy
Stopa dyskontowa	+1,00%	4 841	-226	-5,37%
Stopa dyskontowa	-1,00%	5 318	251	3,97%
Rotacja pracowników	+1,00%	4 798	-269	-6,20%
Rotacja pracowników	-1,00%	5 365	298	4,87%
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń	+1,00%	5 311	244	3,82%
Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń	-1,00%	4 881	-186	-4,59%

Średnia liczba pracowników

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Liczba pracowników	449	468

Nota 10 / Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania /

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Zobowiązania handlowe, w tym:	79 779	67 442
- wobec jednostek powiązanych	32	890
Zobowiązania wobec banku z tyt. factoringu	-	-
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	5 924	8 003
Zobowiązania z tyt. nabytych wierzytelności*	-	41 530
Zobowiązania pozostałe	116	422
Zobowiązania finansowe razem	85 819	117 397
Zobowiązania niefinansowe, w tym:	17 539	19 388
Przychody przyszłych okresów	1 268	1 737
Pozostałe zobowiązania, w tym:	16 271	17 651
- zobowiązania z tyt. wynagrodzeń	1 658	1 644
- zobowiązania z tyt. podatków, ceł i innych świadczeń	9 673	12 884
- zobowiązania z tyt. otrzymanych zaliczek	467	2 594
- zobowiązania pozostałe	4 473	529
Razem zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania	103 358	136 785
W tym część:		
Długoterminowa	4 295	5 875
Krótkoterminowa	99 063	130 910

* FERRUM S.A. na mocy podpisanych ugód z 2015 roku spłacała wierzytelności do mFaktoring. Kwota spłaconych wierzytelności wyniosła 4 705 tys. zł.

W dniu 19 stycznia 2017 roku Spółka poinformowała, iż wierzytelność mFaktoring w kwocie 41,5 mln zł została przelana na rzecz CC94 Funduszu Inwestycyjny Zamkniętych Aktywów Niepublicznych. Do dnia sporządzenia sprawozdania FERRUM S.A. dokonała spłaty wierzytelności w kwocie 195 tys. zł.

W dniu 10 maja 2017 roku Spółka otrzymała wspólne oświadczenie od CC94 FIZAN oraz Distressed Assets FIZAN (DA) dotyczące przelewu na rzecz DA wierzytelności posiadanej przez CC94 względem FERRUM. Zgodnie z treścią otrzymanego oświadczenia ww. podmioty poinformowały, iż w wykonaniu przyrzeczonej umowy sprzedaży z dniem 4 maja 2017 roku wierzytelności posiadane przez CC94 względem Spółki zostały przebrane przez CC94 na DA, zaś DA wstąpi w prawa CC94 wynikające z ugody z 2015 roku.

Zgodnie z zawartym w dniu 31 sierpnia 2017 roku porozumieniem w sprawie restrukturyzacji określonych zobowiązań, FERRUM zawarła umowę pożyczki refinansowej w łącznej kwocie ok. 41,4 mln zł z przeznaczeniem na refinansowanie wierzytelności przysługującej aktualnie CC94 FIZAN, a nabytych przez ten podmiot pośrednio od mFaktoring S.A..

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Do roku	2 428	3 425
Od roku do 5 lat	3 496	4 578
Powyżej 5 roku	-	-
Razem	5 924	8 003

Uzgodnienie minimalnych opłat leasingowych

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	5 924	8 003
Przyszłe zobowiązania z tyt. odsetek	365	647
Minimalne płatności leasingowe	6 289	8 650

Grupa jako leasingobiorca na 31.12.2017 r. posiada umowy leasingowe o charakterze finansowym. Umowy dotyczą głównie środków transportu oraz urządzeń technicznych i zawierane są głównie na okres 3 lat. Wartość netto środków trwałych w leasingu na dzień 31.12.2016 wynosi 10 012 tys. zł, w tym: środki transportu 727 tys. zł oraz inne środki trwałe 9 285 tys. zł. Wartość netto środków trwałych w leasingu na dzień 31.12.2017 wynosi 7 791 tys. zł, w tym: środki transportu 729 tys. zł oraz inne środki trwałe 7 062 tys. zł.

Dotacje

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Dotacje - dofinansowanie prac rozwojowych	1 268	1 737
Dotacja- dofinansowanie kompetencji personelu	-	-
Razem	1 268	1 737

Grupa w latach 2007 i 2008 otrzymała w kwocie 2 135 tys. zł dotację do aktywów na realizację opracowania i wdrożenia technologii wytwarzania wielkogabarytowych kształtowników zimno giętych na podstawie Umowy o dofinansowanie wykonanie projektu celowego nr 6 ZR9 2006C/06782 z dnia 1.12.2006 r. zawartej z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Dotacja rozliczana jest na przychody proporcjonalnie do stopnia amortyzowania wartości niematerialnych sfinansowanych tą dotacją. Na dzień 31.12.2017 r. nierozliczona kwota dotacji prezentowana jest w rozliczeniach międzyokresowych przychodów, w tym:

- długoterminowych 798 tys. zł
- krótkoterminowych 470 tys. zł

W latach 2010-2012 roku Grupa otrzymała dotację w kwocie 1 938 tys. zł na realizację epoksydowania powierzchni wewnętrznej rur spawanych i kształtowników zimno giętych zgrzewanych prądami wielkiej częstotliwości na podstawie Umowy o dofinansowanie wykonanie projektu celowego nr 6 ZR7 2009C/07343 z dnia 27.10.2010 r. zawartej z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Nota 11 / Pochodne instrumenty finansowe /

Walutowe kontrakty terminowe typu forward

	31.12.2017 r.		31.12.2016 r.	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Ogółem	-	-	-	31
Krótkoterminowe	-	-	-	31
Długoterminowe	-	-	-	-

Grupa wycenia instrumenty pochodne w wartości godziwej przez wynik finansowy z zastosowaniem technik wyceny opartych na danych rynkowych (Level 2 zgodnie z MSSF).

Nota 12 / Kredyty i pożyczki /

Kredyty i pożyczki	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Długoterminowe		
Pożyczki	41 386	-
	41 386	-
Krótkoterminowe		
Kredyty bankowe/pożyczki	85 413	54 398
Kredyt w rachunku bieżącym	16 299	14 572
	101 712	68 970
Razem kredyty i pożyczki	143 098	68 970

Wartość godziwa kredytów nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej, ponieważ wpływ dyskonta nie jest znaczący.

Wartość zobowiązań wobec mFaktoring została opisana w (nota 10).

Kredyty prezentowane są jako krótkoterminowe w związku z niespełnieniem kowenantów.

Struktura walutowa kredytów zawartych przez Grupę:

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Złoty polski	143 098	68 970
Ogółem	143 098	68 970

Grupa dysponuje następującymi niewykorzystanymi liniami kredytowymi:

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
O zmiennym oprocentowaniu:		
- wygasające w ciągu jednego roku	3 100	2 041

Limity wygasające w ciągu jednego roku to limity przyznawane na okres jednego roku.

Grupa Kapitałowa "FERRUM" S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2017 roku
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Zobowiązania z tytułu kredytów wraz z zabezpieczeniami

Nazwa jednostki, siedziba	Kwota kredytu/pożyczki		Termin spłaty	Warunki oprocentowania	Zabezpieczenia
	wg umowy	stan na 31.12.2017			
ING Bank Śląski S.A. Katowice	25 000	1 417	Wierzytelność zgłoszona do układu częściowego		Zastaw rejestrowy na środkach trwałych do kwoty 41,67 mln ustanowiony na Linii do produkcji rur zgrzewanych, Linii produkcyjnej do izolacji rur 3LPEN, na Systemie transportu śrutowania i malowania rur; Zastaw rejestrowy do kwoty 41,67 mln ustanowiony na Akcjach ZKS FERRUM S.A., hipoteka do kwoty 42 mln ustanowiona przez Spółkę na nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta o nr KA1K/00054156/3 oraz hipoteka łączna do kwoty 30 mln ustanowiona dla nieruchomości dla której jest prowadzona księga KA1K/00065740/4,KA1K/00076874/4,KA1K/00106112/3,KA1K/00132210/1 oraz KA1K/00131534/1, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, cesja wierzytelności, oświadczenie Spółki o poddaniu się egzekucji co do zapłaty wierzytelności w Banku
ING Bank Śląski S.A. Katowice	25 000	23 473	Wierzytelność zgłoszona do układu częściowego		Zastaw rejestrowy na środkach trwałych do kwoty 41,67 mln ustanowiony na Linii do produkcji rur zgrzewanych, Linii produkcyjnej do izolacji rur 3LPEN, na Systemie transportu śrutowania i malowania rur; Zastaw rejestrowy do kwoty 41,67 mln ustanowiony na Akcjach ZKS FERRUM S.A., hipoteka do kwoty 42 mln ustanowiona przez Spółkę na nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta o nr KA1K/00054156/3 oraz hipoteka łączna do kwoty 30 mln ustanowiona dla nieruchomości dla której jest prowadzona księga KA1K/00065740/4,KA1K/00076874/4,KA1K/00106112/3,KA1K/00132210/1 oraz KA1K/00131534/1, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, cesja wierzytelności, oświadczenie Spółki o poddaniu się egzekucji co do zapłaty wierzytelności w Banku
Bank Millennium S.A.	15 000	14 997	Wierzytelność zgłoszona do układu częściowego		Przewłaszczenie zapasów o wartości 25 mln, hipoteka do kwoty 49 mln ustanowiona przez Spółkę na nieruchomości dla której jest prowadzona księga wieczysta nr KA1K/00038142/4 oraz na nieruchomości dla której jest prowadzona księga wieczysta nr KA1K/00065740/4,KA1K/00054156/3, KA1K/00076874/2,KA1K/000106112/3,KA1K/000131534/1,KA1K/00132210/1 oraz wpis na 1 miejscu KA1K/00074274/2, zastaw rejestrowy do kwoty 49 mln na środkach trwałych ustanowiony na Linii do produkcji ciągłej rur spawanych spiralnie, Linii produkcyjnej do izolacji rur 3LPE, na Systemie transportu śrutowania i malowania rur, Zastaw rejestrowy do kwoty 49 mln ustanowiony na Akcjach ZKS FERRUM S.A., Przelew praw z polisy ubezpieczeniowych dla której jest prowadzona księga Nr KA1K/00038142/4,KA1K/00074274/2, Oświadczenie Spółki o poddaniu się egzekucji co do zapłaty Wierzytelności Banku.
Bank Millennium S.A.	45 000	13 729	Wierzytelność zgłoszona do układu częściowego		Przewłaszczenie zapasów o wartości 25 mln, hipoteka do kwoty 49 mln ustanowiona przez Spółkę na nieruchomości dla której jest prowadzona księga wieczysta nr KA1K/00038142/4 oraz na nieruchomości dla której jest prowadzona księga wieczysta nr KA1K/00065740/4,KA1K/00054156/3, KA1K/00076874/2,KA1K/000106112/3,KA1K/000131534/1,KA1K/00132210/1 oraz wpis na 1 miejscu KA1K/00074274/2, zastaw rejestrowy do kwoty 49 mln na środkach trwałych ustanowiony na Linii do produkcji ciągłej rur spawanych spiralnie, Linii produkcyjnej do izolacji rur 3LPE, na Systemie transportu śrutowania i malowania rur, Zastaw rejestrowy do kwoty 49 mln ustanowiony na Akcjach ZKS FERRUM S.A., Przelew praw z polisy ubezpieczeniowych dla której jest prowadzona księga Nr KA1K/00038142/4,KA1K/00074274/2, Oświadczenie Spółki o poddaniu się egzekucji co do zapłaty Wierzytelności Banku.
Śląski Bank Spółdzielczy "SILESIA"	6 000	5 549	09.01.2019	3 M WIBOR+marża	Hipoteka do kwoty 18 mln zł na prawie wieczystego użytkowania nieruchomości obejmującej działkę grunt nr 20/39 objętej kw nr KA1K/00129388/5, cesja wierzytelności z polisy ubezp., sądowy zastaw rejestrowy na zapasach o wartości 5 mln zł wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, weksel własny in blanco
mBank	6 000	4 250	31.01.2019	1 M WIBOR+marża	Hipoteka umowna na nieruchomości objętej kw nr KA1K/00057434/7, cesja wierzytelności z polisy ubezp., poręczenie FERRUM SA
Raiffeisen	6 500	6 500	29.11.2019	1 M WIBOR+marża	Hipoteka łączna do kwoty 15 mln na nieruchomości objętej kw nr KA1K/00052098/4 oraz kw nr KA1K/00112960/7 wraz z cesją z umowy ubezpieczenia w/w nieruchomości; cesja wierzytelności przysługujących kredytobiorcy z tytułu finansowanych kontraktów
Odsetki naliczone		396	Wierzytelność zgłoszona do układu częściowego		
Razem wartość kredytów		70 311			

Grupa Kapitałowa "FERRUM" S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2017 roku
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Nazwa jednostki, siedziba	Kwota pożyczki		Termin	Zabezpieczenia
	wg umowy	stan na 31.12.2017	splaty	
WATCHET Sp. z o.o. Warszawa	30 600	30 600	Pożyczka zgłoszona do postępowania układowego	Zastaw rejestrowy na środkach trwałych do kwoty 46 mln ustanowiony na: System transportu śrutowania i malowania rur; Linia do produkcji rur spiralnych, Linia do produkcji rur grzewanych; Hipoteka do kwoty 46 mln ustanowiona przez Spółkę na nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta o nr KA1K/00038142/4, KA1K/00136366/7, KA1K/00136367/4 oraz hipoteka łączna do kwoty 46 mln ustanowiona dla nieruchomości dla której jest prowadzona księga KA1K/00054156/3, KA1K/00074274/2, KA1K/00049887/8, KA1K/00106112/3, oraz KA1K/00131534/1, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, cesja wierzytelności, oświadczenie Spółki o poddaniu się egzekucji co do zapłaty wierzytelności w Banku.
WATCHET Sp. z o.o. Warszawa	41 386	41 386	Pożyczka zgłoszona do postępowania układowego	Zastaw rejestrowy na środkach trwałych do kwoty 62 mln ustanowiony na: Linia do produkcji rur spawanych; Linia do produkcji rur grzewanych, System transportu śrutowania i malowania rur. Hipoteka do kwoty 62 mln ustanowiona przez Spółkę na nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta o nr KA1K/00038142/4, KA1K/00136366/7, KA1K/00136367/4 oraz hipoteka łączna do kwoty 62 mln ustanowiona dla nieruchomości dla której jest prowadzona księga KA1K/00054156/3, KA1K/00074274/2, KA1K/00049887/8, KA1K/00106112/3, oraz KA1K/00131534/1, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej, cesja wierzytelności, oświadczenie Spółki o poddaniu się egzekucji co do zapłaty wierzytelności w Banku
Odsetki naliczone		801	Odsetki zgłoszone do postępowania układowego	
Razem		72 787		

W dniu 23 grudnia 2015 roku Ferrum S.A. podpisała pakiet powiązanych ze sobą dokumentów określających nowy model restrukturyzacji zadłużenia.

Na w/w pakiet dokumentów składają się odrębne, ale analogiczne co do modelu ugody z Finansującymi dotyczące wydłużenia terminu ostatecznej spłaty do 31 grudnia 2020 r. harmonogramu spłaty przez Spółkę wymagalnych i objętych ugodami wierzytelności wobec Finansujących z tytułu umów kredytowych zawartych z tymi instytucjami w latach poprzednich w kwotach jak poniżej:

- względem Banku ING w wysokości 26 045 tys. zł w tym z tytułu kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 23 836 tys. zł oraz z tytułu kredytu terminowego w wysokości 2 209 tys. zł;

- względem Banku Millenium w wysokości 30 667 tys. zł w tym z tytułu kredytu rewolwingowego w wysokości 15 669 tys. zł oraz z tytułu kredytu w rachunku bieżącym 14 998 tys. zł

Na mocy Ugód Spółka potwierdziła, iż wierzytelności Finansujących są wymagalne, intencją stron nie jest zmiana tego wymagalnego charakteru, a jedynie rozłożenie spłaty tych wierzytelności na raty.

Na mocy Ugód spłata wymagalnych wierzytelności następować będzie w ratach o zmiennej wysokości, przy czym należność główna spłacana będzie w okresach kwartalnych począwszy od września 2016 r.

Ugody weszły w życie 15 stycznia 2016 roku po spełnieniu szeregu warunków o charakterze gospodarczym, administracyjnym, korporacyjnym oraz formalno-prawnym, takich w szczególności jak: dostarczenie Finansującym dokumentacji potwierdzającej ich wzajemne respektowanie wierzytelności wobec FERRUM, wymaganych prawem zgód organów korporacyjnych Emitenta zatwierdzających warunki Ugód, stosownych oświadczeń, przedłożenie oraz akceptacja przez Finansujących warunków nawiązywanej przez Emitenta ze stronami trzecimi współpracy handlowej.

*W Raportach bieżących nr 7/2017 Spółka poinformowała o przelewie wierzytelności Banku ING S.A. na Fundusz Pragma oraz o zmianie harmonogramu spłat zobowiązań względem Finansujących na 31 marca 2017. W dniu 13 kwietnia Spółka otrzymała zawiadomienie, zgodnie z którym wierzytelności Funduszu Pragma zostały przelane na Fundusz Mezzanine, w konsekwencji czego Fundusz Mezzanine wstąpił w prawa i obowiązki Funduszu Pragma wynikające z ugody zawartej ze Spółką.

** W dniu 4 października Spółka otrzymała zawiadomienie, zgodnie z którym wierzytelności przysługujące Bankowi Millenium S.A. zostały nabyte przez Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZAN. Z chwilą nabycia wierzytelności Banku, na Fundusz przeszły wszystkie prawa i obowiązki Banku wynikające z dotychczasowych porozumień dotyczących przedmiotowych wierzytelności.

W dniu 8 grudnia 2017 roku Spółka podjęła decyzję o przyjęciu i przedstawieniu wierzycielom propozycji układowych dotyczących części zobowiązań, których restrukturyzacja ma zasadniczy wpływ na przyszłą sytuację Ferrum. Wierzytelności objęte propozycjami układowymi to wierzytelności powstałe z tytułu finansowania działalności Spółki w formie udzielonych kredytów i pożyczek, które są jednocześnie

zabezpieczone rzeczowo na majątku Ferrum. Układem zostały objęte wierzytelności przysługujące wierzycielom w kwotach: Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZAN – należność główna oraz odsetki w łącznej kwocie ok. 29 mln zł, Mezzanine FIZAN – należność główna oraz odsetki w łącznej kwocie ok. 25 mln zł, Watchet Sp. z o.o. – należność główna oraz odsetki w łącznej kwocie ok. 72,8 mln zł.

W dniu 14 grudnia 2017 r. Spółka pozyskała informację od wszystkich Wierzycieli o jednomyślnym głosowaniu za układem, o czym poinformowała w Raporcie 68/2017.

W związku z zatwierdzeniem propozycji układowych przez Sąd w dniu 29 grudnia 2017 wszystkie wierzytelności zgłoszone zostały objęte konwersją poprzez objęcie przez Wierzycieli akcji Spółki serii F o łącznej wartości nominalnej 103 107 839,75 zł. W wyniku konwersji wierzyciele objęci układem częściowym objeli łącznie 33 368 233 akcji serii F Ferrum S.A.

Nota 13 / Przychody ze sprzedaży /

Przychody ze sprzedaży	31.12.2017r.	31.12.2016 r.
Przychody ze sprzedaży produktów – rur,	198 989	227 342
Przychody ze sprzedaży konstrukcji spawanych	73 113	62 543
Przychody z pozostałej działalności	3 037	2 114
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	30 618	16 835
Razem przychody ze sprzedaży	305 757	308 834

Sprzedaż produktów Grupy wyraźnie wzrasta w miesiącach od marca do października, osiągając w tym okresie najwyższy poziom, a maleje od listopada do lutego. Przyczyny sezonowości sprzedaży należy upatrywać w cyklu działalności odbiorców, którzy reprezentują segmenty rynku takie jak: budownictwo, ciepłownictwo, gazownictwo, wodno-kanalizacyjne. W przypadku gazownictwa oraz budownictwa wszelkie inwestycje, które wiążą się z instalacją rur są prowadzone w okresie od marca do października.

Dostawy rur dla ciepłownictwa realizowane są w okresie od marca do września, co spowodowane jest przerwą w okresie grzewczym i możliwością przeprowadzenia nowych inwestycji.

Nota 13 a / Przychody ze sprzedaży – struktura geograficzna /

Przychody ze sprzedaży	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Przychody ze sprzedaży krajowej	224 487	209 093
Przychody ze sprzedaży eksportowej i dostaw		
Wewnątrzwspólnotowych, w tym:	81 270	99 741
- Niemcy	29 401	50 505
- Austria	12 002	19 255
- Finlandia	10 090	6 382
- Szwajcaria	-	4 518
- Francja	9 876	-
- USA	-	-
Razem przychody ze sprzedaży	305 757	308 834

Nota 14 / Koszty według rodzaju /

Koszty według rodzaju	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Amortyzacja	13 087	13 180
Zużycie materiałów i energii	206 939	205 898
Usługi obce	26 745	24 406
Podatki i opłaty	6 925	7 145
Wynagrodzenia	28 034	29 026
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	6 124	6 445
Pozostałe koszty rodzajowe	2 051	825
Koszty według rodzaju, razem	289 905	286 925
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	-4 397	-4 052
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	585	1 725
Koszty sprzedaży	5 442	4 960
Koszty ogólnego zarządu	20 492	21 155
Koszt własny sprzedanych produktów	267 783	263 137
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	30 656	14 372
Koszt własny sprzedaży	298 439	277 509

Nota 15 / Pozostałe przychody operacyjne /

Pozostałe przychody operacyjne	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	101	42
Rozliczenie dotacji na prace rozwojowe	470	470
Odszkodowania, reklamacje	569	200
Przychody z tyt. zapłaty not obciążeniowych	141	108
Odwrocenie odpisów aktualizujących należności	223	156
Odwrocenie odpisów aktualizujących na zapasy	-	4 169
Aktualizacja nieruchomości inwestycyjnej	-	18
Wynik na różnicach kursowych	2 105	-
Inne przychody operacyjne	134	260
Pozostałe przychody operacyjne, razem	3 743	5 423

Nota 16 / Pozostałe koszty operacyjne /

Pozostałe koszty operacyjne	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych	531	131
Odszkodowania, kary	86	2 363
Koszty z tytułu zabezpieczeń	-	-
Wynik na różnicach kursowych	169	1 602
Odpis aktualizujący na zapasy	3 285	36
Aktualizacja wyceny nieruchomości inwestycyjnej	19 166	-
Rezerwy na przyszłe zobowiązania	3 601	-
Inne koszty operacyjne	110	96
Pozostałe koszty operacyjne, razem	26 948	4 228

Nota 17 /Przychody i koszty finansowe /

Przychody finansowe	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Wynik na różnicach kursowych	32	268
Przychody z tytułu odsetek od kontrahentów	54	59
Przychody z tyt. odsetek od pożyczki	668	-
Rozliczenie odpisów dot. odsetek	35	360
Rozwiązanie odpisu dot. spłaconej pożyczki	210	414
Umorzenie odsetek od zobowiązań	71	630
Pozostałe przychody	198	168
Przychody finansowe razem	1 268	1 899
Koszty finansowe		
Wynik na różnicach kursowych	-	-
Odsetki, prowizje od kredytów bankowych	4 317	3 829
Odsetki od zobowiązań naliczane memoriałowo	1 526	311
Opłaty z tytułu factoringu	-	-
Odpis na niespłaconą pożyczkę i odsetki	-	-
Odsetki wobec kontrahentów	2 273	1 956
Opłaty leasingowe	208	318
Inne koszty finansowe	47	17
Koszty finansowe razem	8 371	6 431

Nota 18 /Odroczony podatek dochodowy /

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego kompensuje się ze sobą, jeżeli Grupa posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do skompensowania bieżących aktywów i zobowiązań podatkowych i jeżeli odroczony podatek dochodowy podlega tym samym organom podatkowym. Grupa w sprawozdaniu finansowym wykazuje następujące kwoty:

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	18 020	16 694
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20 228	21 692
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego -netto	2 208	4 998

Zmiany stanu aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego w trakcie roku przedstawiają się w sposób następujący

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Zobowiązania nieuregulowane zgodnie z art.15b CIT	Wycena aktywów obrotowych	Strata podatkowa do rozliczenia	Pozostałe Zobowiązania	Razem
Na dzień 1 stycznia 2016	983	11 833	4 016	297	668	17 797
a) zwiększenia	215	-	689	4 992	75	5 971
b) zmniejszenia	97	4 604	1 658	456	259	7 074
Na dzień 31 grudnia 2016	1 101	7 229	3 047	4 833	484	16 694
Na dzień 1 stycznia 2017	1 101	7 229	3 047	4 833	484	16 694
a) zwiększenia	137	-	3 708	5 130	873	9 848
b) zmniejszenia	103	7 229	1 163	-	27	8 522
Na dzień 31 grudnia 2017	1 135	-	5 592	9 963	1 330	18 020

Grupa Kapitałowa "FERRUM" S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2017 roku
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Rezerwa na różnicę pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	Rezerwa na wycenioną nieruchomość inwestycyjną	Pozostałe-wycena aktywów obrotowych	Razem
Na dzień 1 stycznia 2016	9 962	10 272	1 667	21 901
a) zwiększenia	-	11	843	854
b) zmniejszenia	649	-	414	1 063
Na dzień 31 grudnia 2016	9 313	10 283	2 096	21 692
Na dzień 1 stycznia 2017	9 313	10 283	2 096	21 692
a) zwiększenia	-	-	3 505	3 505
b) zmniejszenia	745	3 649	575	4 969
Na dzień 31 grudnia 2017	8 568	6 634	5 026	20 228

Nota 19 /Podatek dochodowy/

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Podatek bieżący	702	135
Podatek odroczony	-2 769	958
	-2 067	1 093

Władze podatkowe mogą przeprowadzić kontrolę ksiąg rachunkowych i rozliczeń podatkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku, w którym złożono deklaracje podatkowe i obciążyć Grupę dodatkowym wymiarem podatku wraz z karami i odsetkami.

W opinii Zarządu nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwości powstania istotnych zobowiązań z tego tytułu.

Podatek dochodowy – uzgodnienie efektywnej stawki podatku

	Okres zakończony 31/12/2017	Okres zakończony 31/12/2016
	PLN	PLN
Zysk przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	(48 924)	1 873
Koszt podatku dochodowego wg stawki 19% (2016: 19%)	(9 296)	356
Efekt podatkowy przychodów niebędących przychodami według przepisów podatkowych	(3 215)	(2 356)
Efekt podatkowy kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów (NKUP) według przepisów podatkowych	4 438	(2 015)
Efekt na koncesjach (ulgi na koszty badań i rozwoju lub podobne)	-	-
Efekt podatku zaksięgowanego w innych całkowitych dochodach	21	63
Efekt podatkowy strat podatkowych poniesionych w okresie	5 985	5 045
Pozostałe	-	-
	(2 067)	1 093
Obciążenie wyniku z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
Koszt podatku dochodowego ujęty w wynik z działalności kontynuowanej	(2 067)	1 093

Stawka podatkowa zastosowana w powyższym uzgodnieniu na lata 2017 i 2016 wynosi 19% i wynika z przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

Grupa w związku z ujęciem zysków i strat aktuarialnych od świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia w innych całkowitych dochodach w kwocie 109 tysięcy złotych ujęła również efekt podatkowy z wykazanej transakcji w wysokości 21 tysiące złotych.

Obowiązujące w Polsce przepisy podatkowe podlegają częstym zmianom, powodując istotne różnice w ich interpretacji i istotne wątpliwości w ich stosowaniu. Organy podatkowe posiadają instrumenty kontroli umożliwiające im weryfikację podstaw opodatkowania (większości przypadków w okresie poprzednich 5 lat obrotowych), oraz nakładanie kar i grzywien. Od 15 lipca 2016 roku Ordynacja Podatkowa uwzględnia także postanowienia Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR), która ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia opodatkowania. Klauzulę GAAR należy stosować tak w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie, jak i do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiąganym. W konsekwencji ustalenie zobowiązań podatkowych może wymagać istotnego osądu, w tym dotyczącego transakcji już zaistniałych, a kwoty obciążeń podatkowych prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku kontroli organów podatkowych.

Nota 20 /Zysk/strata na jedną akcję/

Podstawowy zysk/strata na akcję

Podstawowy zysk/strata na jedną akcję wylicza się jako iloraz zysku/straty przypadającego/ej na akcjonariuszy jednostki dominującej oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w ciągu roku.

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Zysk/strata	-46 857	780
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	23 156 866	23 156 866
Podstawowy zysk (strata) na jedną akcję w PLN	-2,02	0,03

Rozwodniony zysk na akcję

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się, korygując średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zmiana na potencjalne akcje zwykłe powodując rozwodnienie. Grupa nie posiada instrumentów powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych, w związku z powyższym rozwodniony zysk na akcję jest równy wskaźnikowi podstawowemu zysk na akcję.

W dniu 27 lutego 2018 roku kapitał zakładowy Spółki został podwyższony do kwoty 178 946 488,65 zł i dzieli się na łącznie 57 911 485 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 3,09 zł każda. Wyemitowane akcje serii F w ilości 33 368 233 zostały objęte w wyniku konwersji przez wierzycieli Spółki w kwotach: Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZAN objął 7 614 675 akcji, Mezzanine FIZAN objął 6 599 186 akcji oraz Watchet Sp. z o.o. 19 154 372 akcji.

Wszystkie akcje serii F będą uczestniczyć w zysku począwszy od zysku za rok obrotowy, w którym akcje zostały wydane.

Nota 21 /Nota objaśniająca do rachunku przepływów pieniężnych/

	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Środki pieniężne w kasie	39	44
Środki pieniężne na rachunku bankowym	5 632	4 055
Razem środki pieniężne	5 671	4 099
Odsetki i udziały w zyskach	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Odsetki zapłacone od kredytów	3 365	3 830
Odsetki od leasingu	208	318
Razem	3 573	4 148

Grupa Kapitałowa "FERRUM" S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2017 roku
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

Zmiana stanu zapasów	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Stan zapasów na początek roku	47 694	40 460
Stan zapasów na koniec roku (-)	-37 749	-47 694
Razem	9 945	-7 234
<hr/>		
Zmiana stanu zobowiązań	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań	-19 659	-3 129
Korekty bilansowej zmiany z tyt:		
Zaciągnięte kredyty, pożyczki	-	-18 927
Spłata kredytów, pożyczek	25 774	24 787
Zobowiązania z tyt. środków trwałych	151	2 078
Zobowiązania z tyt. instrumentów pochodnych	-	-
Zmiana stanu zobowiązań wykazana w przepływach pieniężnych	6 266	4 809
<hr/>		
Zmiana stanu należności	31.12.2017 r.	31.12.2016 r.
Bilansowa zmiana stanu należności	-26 371	2 246
Korekty bilansowej zmiany z tyt:		
Spłaty pożyczek	-1 810	-1 753
Przeniesienie do części inwestycyjnej	675	-
Inne zmiany	-28	419
Zmiana stanu należności wykazana w przepływach pieniężnych	-27 534	912
<hr/>		

Nota 22 /Aktywa i zobowiązania warunkowe/

Grupa Ferrum S.A według stanu na 31.12.2017r. posiada zobowiązania warunkowe na kwotę 1 051 tys. zł i 1 291 tys. EUR wobec Alior Bank S.A., Raiffeisen Bank Polska S.A. oraz Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji WARTA S.A. i Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń ERGO HESTIA S.A. z tytułu otrzymanych gwarancji dla odbiorców na właściwe usunięcie wad i usterek dobrego wykonania oraz zwrotu zaliczki.

Podmiot dominujący oraz ZKS Ferrum S.A. zawarły umowę inwestycyjną, która określa zasady współpracy przy realizacji projektu inwestycyjnego polegającego na zakupie i uruchomieniu linii do produkcji rur spiralnie spawanych, o czym poinformowali w raporcie bieżącym nr 27/2017.

Spółki zobowiązały się wobec Inwestorów do wykonania Opcji Call Linii Bender poprzez nabycie 100% udziałów w Bozon SPV, pod warunkiem otrzymania nie później niż w terminie do dnia 25 marca 2018 roku podpisanej przez Fundusz i CVI (lub Jednostkę Powiązaną CVI) oraz ewentualnie MWAM, pożyczki na Linie Bender. Pożyczka przeznaczona będzie na zapłatę przez Spółkę ceny sprzedaży Linii Bender lub 100% udziałów w Bozon SPV. Kwota zobowiązania warunkowego wynosi 3 mln EUR i 8,5 mln zł, prz czym kwota 4,25 mln zł została ujęta w zobowiązaniach na 31.12.2017 rok.

Jeżeli Spółka nie skorzysta z przysługującego mu Prawa Call, Fundusz może zażądać od Podmiotów Uprawnionych odkupienia udziałów SPV lub samej Linii w terminie 1.04.2018r. a 30.09.2018r. (Prawo Put). Jeśli jednak Fundusz nie zdecyduje się wykonać Prawa Put, SPV może zażądać podpisania umowy leasingu Linii.

Inwestycja umożliwi pozyskanie zdolności produkcyjnych ok. 120 000 ton, dywersyfikację produktową, dopasowanie oferty do potrzeb rynkowych i wprowadzi Spółkę na pozycję wiodącego producenta rur spiralnie spawanych spełniającego najwyższe normy technologiczne. Przewidywany okres realizacji inwestycji to pierwsze półrocze 2018 rok.

Oдноśnie sfinansowania linii trwają aktualnie rozmowy z instytucjami finansowymi.

Nota 23 / Informacje o znaczących zdarzeniach jakie wystąpiły po dniu kończącym okres sprawozdawczy nie uwzględnionych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz rachunku zysków i strat/

W Grupie po dacie zamknięcia bilansu nie miały miejsca zdarzenia gospodarcze, które powinny być ujęte w sprawozdaniu, a nie zostały ujęte.

- w dniu 1 lutego 2018 roku Raportem 3/2018 Spółka poinformowała o otrzymaniu odpisu postanowienia z Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach X Wydział Gospodarczy o zatwierdzeniu układu częściowego przyjętego przez wierzycieli oraz jego prawomocności z dniem 24 stycznia 2018 r.

Układem częściowym zostały objęte wierzytelności powstałe z tytułu finansowania działalności Spółki w formie udzielonych kredytów i pożyczek przysługujące wierzycielom w kwotach: Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZAN – należność główna oraz odsetki w łącznej kwocie ok. 29 mln zł, Mezzanine FIZAN – należność główna oraz odsetki w łącznej kwocie ok. 25 mln zł, Watchet Sp. z o.o. – należność główna oraz odsetki w łącznej kwocie ok. 72,8 mln zł. Wszystkie wymienione wierzytelności zostały objęte konwersją poprzez objęcie przez wierzycieli akcji Spółki serii F o łącznej wartości nominalnej 103 107 839,75 zł. W wyniku konwersji wierzytelności w dniu 27 lutego 2018 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego Spółki.

- w dniu 21 lutego 2018 roku Spółka poinformowała o zawarciu umowy pożyczki pomiędzy Spółką jako Pożyczkobiorcą a Watchet Sp. z o.o. jako Pożyczkodawcą. Zgodnie z Umową Pożyczkodawca udzielił oprocentowanej na warunkach rynkowych pożyczki pieniężnej w kwocie 10,2 mln zł. Spółka zobowiązała się do spłaty pożyczki w jednej racie płatnej w dniu przypadającym w terminie dwunastu miesięcy od dnia jej wypłaty. Pożyczka została udzielona w celu zasilenia kapitału obrotowego.

- w dniu 27 lutego 2018 roku Raportem 7/2018 Spółka na podstawie otrzymanej informacji z Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy KRS, poinformowała o podwyższeniu kapitału zakładowego, który został podwyższony z kwoty 75 838 648,65 zł do kwoty 178 946 488,65 zł. W wyniku konwersji wierzyciele objęli układem częściowym objeli łącznie 33 368 233 akcji serii F Ferrum S.A., z czego: Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZAN objął 7 614 675 akcji, Mezzanine FIZAN objął 6 599 186 akcji oraz Watchet Sp. z o.o. 19 154 372 akcje.

Nota 24 / Transakcje z jednostkami powiązanymi /

DANE ZA ROK 2016

a) Saldo rozrachunków

Nazwa spółki	Należności	Zobowiązania
BSK RETURN S.A. (znaczący inwestor)	118	-
Grupa ArcelorMittal	8 363	32
Huta Zabrze	-	858
Razem	8 481	890

b) Przychody z wzajemnych transakcji

Nazwa spółki	Produkty i usługi	Towary i materiały	Pozostałe przychody
BSK RETURN S.A. (znaczący inwestor)	4	2 298	27
Grupa ArcelorMittal	20 746	-	-
Huta Zabrze	849	-	-
Razem	21 599	2 298	27

c) Koszty wzajemnych transakcji

Nazwa spółki	Produkty i usługi	Towary i materiały	Pozostałe koszty
BSK RETURN S.A. (znaczący inwestor)	-	27	12
Huta Zabrze	-	886	-
Razem	-	913	12

W roku 2016 wystąpiły transakcje z podmiotami powiązanymi w tym z BSK Return S.A., Grupa ArcelorMittal oraz Hutą Zabrze były to jednak transakcje o charakterze rynkowym, których charakter i warunki wynikają z bieżącej działalności operacyjnej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Grupa korzystała z porad Kancelarii „Leśnodorski, Ślusarek i Wspólnicy” spółka komandytowa reprezentowaną przez Pana Bogusława Leśnodorskiego, który w Spółce pełni funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej. Wartość zakupionych usług w roku 2016 wyniosła 340 tysięcy złotych.

DANE ZA ROK 2017

a) Saldo rozrachunków

Nazwa spółki	Należności	Zobowiązania
BSK RETURN S.A. (znaczący inwestor)	234	-
Grupa ArcelorMittal	3 448	32
Huta Zabrze	-	-
Razem	3 682	32

b) Przychody z wzajemnych transakcji

Nazwa spółki	Produkty i usługi	Towary i materiały	Pozostałe przychody
BSK RETURN S.A. (znaczący inwestor)	-	3 394	-
Grupa ArcelorMittal	8 947	734	-
Huta Zabrze	4 268	-	-
Razem	13 215	4 128	-

c) Koszty wzajemnych transakcji

Nazwa spółki	Produkty i usługi	Towary i materiały	Pozostałe koszty
BSK RETURN S.A. (znaczący inwestor)	-	7 172	-
Grupa ArcelorMittal	-	39 232	-
Huta Zabrze	-	703	-
Razem	-	47 107	-

W roku 2017 wystąpiły transakcje z podmiotami powiązanymi w tym z BSK Return S.A., Grupa ArcelorMittal oraz Hutą Zabrze były to jednak transakcje o charakterze rynkowym, których charakter i warunki wynikają z bieżącej działalności operacyjnej.

Nota 25 /Dane dotyczące wynagrodzenia i pożyczki dla członków Zarządu i Rady Nadzorczej/

Wynagrodzenie brutto Zarządu Spółki za 2016r. wyniosło 1 199 tysięcy złotych, w tym:

- Konrad Mitterski - Prezes Zarządu wynagrodzenie w kwocie 697 tys. zł
- Włodzimierz Kasztalski - Członek Zarządu wynagrodzenie w kwocie 286 tys. zł
- Krzysztof Kasprzycki - Wiceprezes Zarządu wynagrodzenie w kwocie 216 tys. zł

Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej za 2016 r. wyniosło 364,5 tysiące złotych, w tym:

Grupa Kapitałowa "FERRUM" S.A.
Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2017 roku
(w tysiącach złotych, o ile nie zaznaczono inaczej)

- Bogusław Leśnodorski	- wynagrodzenie w kwocie 69,0 tys. zł;
- Piotr Chała	- wynagrodzenie w kwocie 6,3 tys. zł(do 08.02.2016r.);
- Hubert Pietrzak	- wynagrodzenie w kwocie 6,3 tys. zł(do 08.02.2016r.);
- Sławomir Bajor	- wynagrodzenie w kwocie 54,3 tys. zł;
- Lech Skrzypczyk	- wynagrodzenie w kwocie 6,5 tys. zł(do 09.02.2016r.);
- Martyna Goncerz-Dachowska	- wynagrodzenie w kwocie 69,2 tys. zł;
- Tomasz Ślęzak	- wynagrodzenie w kwocie 42,2 tys. zł(od 09.02.2016r.);
- Marek Makowski	- wynagrodzenie w kwocie 22,3 tys. zł(do 17.05.2016r.);
- Marcin Mosz	- wynagrodzenie w kwocie 42,2 tys. zł(od 09.02.2016r.);
- Tomasz Plaskura	- wynagrodzenie w kwocie 42,2 tys. zł(od 09.02.2016r.);
- Krzysztof Mikuła	- wynagrodzenie w kwocie 4,0 tys. zł(od 17.05.2016r. do 17.08.2016);
- Mariusz Mirosławski	- wynagrodzenie w kwocie 0,0 tys. zł(od 28.12.2016r.);

Prezes Zarządu Spółki Dominującej pełnił funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej spółki zależnej ZKS FERRUM S.A.. Za pełnioną funkcję otrzymał wynagrodzenie w roku 2016 w wysokości 63 tys. zł.
Pan Piotr Chała pełniący funkcję Sekretarza w Spółce Dominującej pełnił również funkcję Członka Rady Nadzorczej ZKS FERRUM S.A.. Za pełniącą funkcję otrzymał wynagrodzenie w roku 2016 w wysokości 2,4 tys. zł (do 17.01.2016r.).

Wynagrodzenie brutto Zarządu Spółki za 2017r. wyniosło 972,9 tysięcy złotych, w tym:

- Krzysztof Kasprzycki	- Prezes Zarządu wynagrodzenie w kwocie brutto 216,0 tys. zł
- Grzegorz Kowalik	- Wiceprezes Zarządu wynagrodzenie w kwocie brutto 252,4 tys. zł*
- Włodzimierz Kasztalski	- Wiceprezes Zarządu wynagrodzenie w kwocie brutto 286,3 tys. zł
- Konrad Mitterski	- Prezes Zarządu wynagrodzenie w kwocie brutto 218,2 tys. zł **

* w Zarządzie od dnia 24.04.2017 r.

**w Zarządzie do dnia 16.03.2017 r.

Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej za 2017 r. wyniosło 392,8 tysiące złotych, w tym:

- Tomasz Ślęzak	- wynagrodzenie w kwocie 63,4 tys. zł;
- Martyna Goncerz-Dachowska	- wynagrodzenie w kwocie 72,0 tys. zł;
- Sławomir Bajor	- wynagrodzenie w kwocie 55,3 tys. zł;
- Marcin Mosz	- wynagrodzenie w kwocie 55,3 tys. zł;
- Tomasz Plaskura	- wynagrodzenie w kwocie 55,3 tys. zł;
- Mariusz Mirosławski	- wynagrodzenie w kwocie 55,3 tys. zł;
- Andrzej Kasperek	- wynagrodzenie w kwocie 27,6 tys. zł(od 30.06.2017r.);
- Bogusław Leśnodorski	- wynagrodzenie w kwocie 8,6 tys. zł(do 08.03.2017r.);

W analizowanym okresie nie udzielono pożyczki żadnemu członkowi Zarządu i Rady Nadzorczej.

Nota 26 / Informacja o umowach zawartych z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych /

W dniu 26 lipca 2016 roku Grupa podpisała z Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowa z siedzibą w Warszawie (od dnia 18 marca 2018 roku działająca pod firmą Deloitte Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.) umowy o przeprowadzenie przeglądu i badania sprawozdań finansowych jednostkowych i skonsolidowanych za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017 oraz od 1 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017. Łączna wartość wynagrodzenia za usługi określone ww. umową wyniesie 110 tysięcy złotych. W dniu 15 grudnia 2017 roku Ferrum S.A. podpisała Aneks do przedmiotowej umowy zawierający zmiany w związku z wejściem w życie Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym jak również w związku z wejściem w życie Rozporządzenia (UE) nr 537/2014 w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego.

Nota 27 / Zatwierdzenie sprawozdania finansowego/

Zarząd "FERRUM" S.A. oświadcza, że z dniem 25 kwietnia 2018 r. zatwierdza niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Nota 28 / Działalność zaniechana/

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiła działalność zaniechana.

Nota 29 / Informacje dotyczące segmentów działalności/

Zarząd analizuje segmenty poprzez pryzmat poszczególnych jednostek na podstawie sprawozdawczości finansowej. Wyróżnione zostały 3 segmenty:

- segment rur – produkty oferowane przez "FERRUM" S.A.
- segment konstrukcji stalowych – produkty oferowane przez ZKS Ferrum S.A.
- pozostałe segmenty

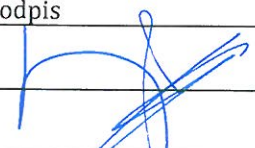
Segmenty sprawozdawcze zostały zanalizowane na poziomie zysku brutto ze sprzedaży.

Informacja dotycząca klientów generujących znaczące przychody została opisana w punkcie 8c sprawozdania.

Segmenty branżowe Grupy 31.12.2016	Segment rur	Segment konstrukcji spawanych	Pozostałe segmenty	Wartość skonsolidowana
Sprzedaż ogółem,	242 045	65 948	841	308 834
w tym:				
- sprzedaż na zewnątrz grupy	242 045	65 948	841	308 834
Zysk z działalności operacyjnej	503	5 696	206	6 405
Wynik przed opodatkowaniem	-3 545	5 172	246	1 873
Amortyzacja	10 143	3 037	-	13 180
Aktywa segmentu	191 822	71 455	1 235	264 512
Zobowiązania segmentu	180 025	35 938	47	216 010

Segmenty branżowe Grupy 31.12.2017	Segment rur	Segment konstrukcji spawanych	Pozostałe segmenty	Wartość skonsolidowana
Sprzedaż ogółem,	229 095	73 266	3 396	305 757
w tym:				
- sprzedaż na zewnątrz grupy	229 095	73 266	3 396	305 757
- sprzedaż wewnątrz grupy				-
Zysk z działalności operacyjnej	-45 423	3 296	306	-41 821
Wynik przed opodatkowaniem	-52 453	3 221	308	-48 924
Amortyzacja	10 089	2 998	-	13 087
Aktywa segmentu	166 427	80 656	10 651	257 734
Zobowiązania segmentu	214 861	40 650	666	256 177

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
2018-04-25	Krzysztof Kasprzycki	Prezes Zarządu, Dyrektor Zakładu	
2018-04-25	Włodzimierz Kasztalski	Wiceprezes Zarządu Dyrektor ds. Handlu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
2018-04-25	Barbara Sterkowicz	Główny Księgowy	